

ЗАКОН О МЕТРОЛОГИЈИ

І. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет

Члан 1.

Овим законом уређује се организација послова метрологије, законске мерне јединице и еталони Републике Србије, стављање на тржиште, односно испоручивање на тржиште, као и употреба мерила, оцењивање усаглашености мерила са прописаним захтевима, претходно упаковани производи и мерне боце, употреба и дистрибуција законског времена, важење иностраних знакова и докумената, надзор, као и друга питања од значаја за метрологију.

Циљ

Члан 2.

Циљ овог закона је да обезбеди:

- 1) употребу мерних јединица усклађених са Међународним системом јединица;
- 2) јединствени метролошки систем који обезбеђује тачно и поуздано мерење и поверење у резултате мерења спроведених ради заштите потрошача, живота и здравља људи и животиња, заштите животне средине, опште безбедности, контроле и безбедности саобраћаја и заштите природних ресурса;
- 3) следивост резултата мерења до еталона Републике Србије и до међународних еталона или националних еталона других држава;
- 4) услове за слободну трговину и спречавање непотребних препрека у трговини;
- 5) подршку и развој одговарајуће метролошке инфраструктуре која обезбеђује следивост мерних резултата;
- 6) метролошке истраживачке и развојне активности;
- 7) брзо, тачно и лако разумљиво саопштавање и преношење информација о метролошким питањима.

Примена

Члан 3.

Одредбе овог закона којима се уређује законска метролошка контрола, примењују се на мерила која се употребљавају за мерења у области заштите здравља људи и животиња, заштите опште безбедности, заштите животне средине и природних ресурса, контроле и безбедности саобраћаја, у промету роба и услуга, као и заштите потрошача и наплате путарине, такси, тарифе, пореза, премија, казни, накнада, одштета или сличних врста плаћања на основу резултата мерења.

Одредбе овог закона којима се уређују услови за стављање мерила на тржиште, односно његово испоручивање на тржиште, као и употребу примењују се једнако на сва мерила без обзира на њихово порекло.

Одредбе овог закона примењују се и на област одбране, осим планирања, организовања, спровођења и надзора метролошке делатности која се обавља за специфичне потребе одбране, што уређује министар надлежан за послове одбране.

Одредбе овог закона примењују се и на употребу законског времена у службене и пословне сврхе и у сврхе јавног објављивања и оглашавања, осим у области ваздушног саобраћаја, ако је то предвиђено међународним конвенцијама и уговорима који обавезују Републику Србију.

Доступност резултата мерења

Члан 4.

Резултати мерења која се врше, на захтев или за потребе државних органа, у јавном интересу, нарочито у области заштите здравља и опште безбедности, као и заштите животне средине доступни су правним и физичким лицима у складу са прописима којима се уређује доступност информација од јавног значаја.

Значење појмова

Члан 5.

Поједини појмови у смислу овог закона имају следеће значење:

1) законске мерне јединице су мерне јединице чија је примена обавезна у Републици Србији;

2) еталон представља реализацију дефиниције дате величине са наведеном вредношћу величине и придруженом мерном несигурношћу, тако да служи као референца;

3) међународни еталон је еталон признат од потписника међународног споразума;

4) национални еталон је еталон који је одлуком о проглашењу признат као основа за додељивање вредности величине другим еталонима исте величине посредством непрекидног ланца еталонирања и помоћу кога се најтачније остварује одређена SI јединица у Републици Србији;

5) референтни материјал је материјал довољно хомоген и стабилан у односу на одређена својства, који је установљен да одговара предвиђеној употреби у мерењу или испитивању називних својстава;

6) сертифицирани референтни материјал је референтни материјал праћен сертификатом који обезбеђује једну или више одређених вредности особина са придруженим мерним несигурностима и доказом о следивости коришћењем валидних поступака;

7) следивост је особина резултата мерења помоћу које се тај резултат доводи у везу са наведеном референцом посредством непрекидног ланца еталонирања од којих свако доприноси утврђеној мерној несигурности;

8) еталонирање је поступак којим се, под одређеним условима, у првом кораку успоставља однос између вредности величина са мерним несигурностима које остварују еталони, и одговарајућих показивања са придруженим мерним несигурностима, а у другом кораку, те се информације користе за успостављање односа за добијање резултата мерења из показивања;

9) мерило је уређај који се користи за мерења, сам или у склопу са једним или више допунских уређаја;

10) законска метролошка контрола су све законске активности којима подлежу мерила и обухвата законску контролу мерила, метролошки надзор, метролошку експертизу, као и остале активности у сврху прегледа и доказивања усаглашености са прописаним захтевима;

11) законска контрола мерила обухвата све законске активности којима подлежу мерила, као што су оцењивање усаглашености, одобрење типа, оверавање мерила и др;

12) метролошки надзор обухвата надзор над мерилима, претходно упакованим производима и мерним боцама које се стављају на тржиште и надзор над мерилима у употреби, као и надзор над правилном употребом законских мерних јединица;

13) метролошка експертиза обухвата службени преглед мерила који служи као доказ при доношењу одлука у поступцима пред судом или другим органима;

14) оцењивање усаглашености мерила је свака активност којом се утврђује да ли је појединачно мерило, партија мерила или произведена серија мерила усаглашена са свим прописаним захтевима који се примењују на то мерило;

15) нормативни документ је документ Међународне организације за законску метрологију (International Organization of Legal Metrology) или други одговарајући документ којим се потврђује претпоставка о усаглашености са прописаним битним захтевима, и чија ознака је објављена у Службеном гласнику Европске уније, ради спровођења европског прописа;

16) испитивање типа је поступак оцењивања усаглашености једног или више узорака одређеног типа мерила чији је резултат извештај, сертификат или друга исправа о испитивању;

17) одобрење типа је поступак којим се потврђује да је одређени тип мерила у нехармонизованој области усаглашен са одговарајућим прописаним захтевима, и на основу кога се издаје сертификат о одобрењу типа мерила;

18) оверавање мерила је поступак који обухвата преглед и жигосање и/или издавање сертификата о оверавању мерила, којим се констатује и потврђује да је мерило усаглашено са прописаним додатом да буде у складу са чланом 11) став 4.4 глед и жигосање и/или издавање уверења о оверавању, које констатује и потврђује дзахтевима;

19) испорука на тржишту је свако чињење доступним мерила, претходно упакованих производа и мерних боца на тржишту Републике Србије ради дистрибуције, потрошње или употребе, у оквиру привредне делатности, са или без накнаде;

20) стављање на тржиште је прва испорука мерила, претходно упакованих производа и мерних боца на тржишту Републике Србије;

21) произвођач је правно лице или предузетник које израђује мерило или за кога се мерило пројектује и израђује и који ставља то мерило на тржиште под својим именом или трговачким знаком;

22) заступник је правно лице или предузетник регистрован у Републици Србији, које има писано овлашћење произвођача да у његово име предузима одређене радње;

23) увозник је правно лице или предузетник регистрован у Републици Србији, које ставља на тржиште мерило, односно претходно упаковани производ из других држава;

24) дистрибутер је правно лице или предузетник регистрован у Републици Србији, које је укључено у ланац испоруке, а није произвођач или увозник;

25) стављање у употребу је прва употреба мерила од стране крајњег корисника за сврхе за које је то мерило намењено;

26) поправка мерила је скуп технолошких поступака којима се мерило или његови склопови, подсклопови и саставни делови, укључујући механичка оштећења и софтвер доводе из стања у отказу у исправно стање тако да могу обављати захтевану техничку функцију;

27) преправка мерила је активност којом се мењају неке техничке или метролошке карактеристике, укључујући софтвер, којима се утиче на усаглашеност мерила са прописаним захтевима;

28) претходно упаковани производи су производи који су упаковани без присуства купца, при чему се количина тих производа не може променити без промене паковања, односно без отварања паковања при чему настаје видно оштећење;

29) пакер је правно лице или предузетник које је одговорно за паковање претходно упакованог производа;

30) мерне боце су посуде називне запремине од 0,05 L до 5 L које су затворене или израђене да буду затворене и намењене за складиштење, превоз или испоруку течности, и које имају таква метролошка својства да се могу користити као мерне боце, односно да њихов садржај може бити измерен са довољном тачношћу када су напуњене до одређеног нивоа или до одређеног процента укупне запремине;

31) универзално координирано време (UTC) је временска скала чије одржавање и објављивање података о њој врши Међународни биро за тегове и мере (Bureau International des Poids et Mesures, BIPM), у сарадњи са Међународном службом за ротацију Земље и референтне системе (International Earth Rotation and Reference Systems Service, IERS);

32) дистрибуција времена је пренос законског времена од националног еталона времена и фреквенције Републике Србије до корисника на територији Републике Србије;

33) јавно доступна дистрибуција времена је дистрибуција времена за кориснике који време не користе у службене и пословне сврхе, као ни у сврху даље дистрибуције;

34) дистрибуција времена са ограниченим приступом је дистрибуција времена код које постоји ограничење приступа корисника законском времену и која је намењена корисницима који време користе у службене и пословне сврхе, укључујући јавно објављивање и оглашавање.

Други појмови који се употребљавају у овом закону, а нису дефинисани у ставу 1. овог члана, имају значење дефинисано законима којима се уређују технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености, стандардизација, општа безбедност производа и рачунање времена.

II. ОРГАНИЗАЦИЈА ПОСЛОВА МЕТРОЛОГИЈЕ

Обављање послова метрологије

Члан 6.

Послове метрологије, у смислу овог закона, у Републици Србији обављају:

- 1) министарство надлежно за послове метрологије;
- 2) Дирекција за мере и драгоцене метале (у даљем тексту: Дирекција);
- 3) именовани носиоци националних еталона;
- 4) правна лица која су именована за обављање послова оцењивања усаглашености мерила са прописаним захтевима (у даљем тексту: именована тела за оцењивање усаглашености мерила);
- 5) правна лица која су именована за обављање послова оверавања мерила (у даљем тексту: именована тела за оверавање мерила).

Министарство надлежно за послове метрологије

Члан 7.

Министарство надлежно за послове метрологије (у даљем тексту: Министарство) обавља следеће послове:

- 1) предлаже национални програм развоја метрологије, који може бити део других докумената јавних политика;
- 2) доноси техничке прописе за поједине врсте мерила;
- 3) врши именовање тела за оверавање мерила;
- 4) врши именовање тела за оцењивање усаглашености мерила;
- 5) спроводи надзор над радом именованих тела за оверавање мерила;
- 6) спроводи надзор над радом именованих тела за оцењивање усаглашености мерила.

Програм из става 1. тачка 1) овог члана доноси се нарочито у циљу:

- 1) заштите потрошача и заштите животне средине;
- 2) организовања законских и других мерења;
- 3) подршке привреди, односно планирања доношења техничких прописа;
- 4) обезбеђивања услова за слободну трговину;
- 5) препознавања националне метролошке институције у међународном метролошком систему;
- 6) организације ефикасне метролошке инфраструктуре, која укључује стручна тела у чијем саставу су представници заинтересованих страна;
- 7) обезбеђивања компетентности лабораторија и особља;
- 8) унапређења знања и вештина у метрологији;
- 9) међусобног признавања резултата испитивања и других исправа.

Послове из става 1. тач. 3), 4) и 6) овог члана Министарство обавља у складу са законом којим се уређују технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености.

Дирекција

Члан 8.

Дирекција има својство правног лица, са правима и дужностима утврђеним законом.

Седиште Дирекције је у Београду.

Дирекција може образовати подручне унутрашње јединице, које немају својство правног лица.

Финансирање

Члан 9.

Дирекција се финансира из:

- 1) буџета Републике Србије;
- 2) других извора, у складу са законом.

За обављање послова оверавања мерила, издавање и одржавање акта о оспособљености за обављање послова оверавања мерила, издавање и одржавање лиценце за обављање послова оверавања мерила, дистрибуције законског времена Републике Србије, метролошких експертиза, испитивања типа мерила, испитивања претходно упакованих производа и мерних боца ради провере испуњености метролошких захтева и других послова које спроводи Дирекција у складу са овим законом плаћају се таксе.

Висина такси из става 2. овог члана иста је за страна и домаћа лица.

Таксе из става 2. овог члана уплаћују се на одговарајући рачун за уплату јавних прихода буџета Републике Србије.

Члан 10.

Дирекција обавља следеће послове у области метрологије:

- 1) стара се о систему законских мерних јединица у Републици Србији;
- 2) развија, остварује, проглашава, чува, одржава, усавршава еталоне Републике Србије;
- 3) именује, усклађује и надзире рад именованих носилаца националних еталона;
- 4) обезбеђује метролошку следивост кроз поступке еталонирања, испитивања и кроз друге послове у сврху преношења вредности величина;
- 5) истраживање и развој у области метрологије;
- 6) обавља послове у сврху утврђивања испуњености метролошких и осталих захтева за претходно упаковане производе и за мерне боце;
- 7) води регистар пакера којима је одобрена употреба знака усаглашености количине претходно упакованих производа и одобрених ознака произвођача мерних боца;
- 8) одобрава употребу знака усаглашености количине претходно упакованог производа, као и знака произвођача мерних боца;
- 9) учествује, односно представља Републику Србију у раду међународних и регионалних метролошких организација, обезбеђује извршавање обавеза које произлазе из чланства у тим организацијама, и успоставља сарадњу у области метрологије;

10) спроводи метролошки надзор и надзор над употребом законског времена у Републици Србији;

11) проверава испуњеност услова за обављање послова оверавања мерила, издаје акт о оспособљености и спроводи провере оспособљености;

12) оцењивања усаглашености, за поступке за које је именована од стране надлежног министарства;

13) организује оверавање и оверава мерила која подлежу законској контроли;

14) одобрења типа мерила у нехармонизованој области;

15) организује и обавља послове метролошке експертизе;

16) учествује у изради националног програма развоја метрологије;

17) води регистар оверених мерила и мерила чије је оверавање одбијено, као и друге евиденције прописане овим законом;

18) обезбеђује метролошке информације, издаје гласило и бави се издавачком делатношћу;

19) остварује законско време Републике Србије;

20) организује и врши дистрибуцију законског времена Републике Србије;

21) води регистар дистрибутера законског времена;

22) пружа стручну помоћ и информације у области метрологије;

23) врши обуке за обављање послова у области метрологије;

24) организује и спроводи активности у вези стицања и обнављања лиценце за обављање послова оверавања мерила у складу са овим законом и води евиденцију важећих лиценци;

25) организује производњу и дистрибуцију жигова којима се означава мерило на тржишту, односно у употреби;

26) производи и сертифициује референтне материјале;

27) спроводи међулабораторијска поређења;

28) припрема стручне основе односно учествује у припреми прописа из области метрологије;

29) обавља и друге послове у складу са овим и посебним законом.

У обављању послова из става 1. тачка 13) овог члана Дирекција је дужна да обавља и послове оверавања оних мерила за чије оверавање нема именованих тела.

Именована тела за оверавање мерила

Члан 11.

Правна лица могу бити именована за обављање послова оверавања мерила ако испуњавају услове, а нарочито у погледу:

1) правног статуса;

2) запослених и ангажованих лица која стручну оспособљеност доказују поседовањем одговарајуће лиценце особља за обављање послова оверавања мерила;

- 3) просторија, опреме за рад и потврђене мерне могућности;
- 4) независности и непристрасности у односу на лица повезана са мерилом које је предмет оверавања;
- 5) поступања по притужбама на рад и примедбама на донете одлуке;
- 6) поверљивости, односно чувања пословне тајне;
- 7) осигурања од одговорности за штету причињену трећим лицима у вези са пословима оверавања мерила.

Министар надлежан за послове метрологије (у даљем тексту: Министар) ближе уређује начин провере испуњености услова за именовање из става 1. овог члана.

Акт о оспособљености за обављање послова оверавања мерила

Члан 12.

Дирекција проверава испуњеност услова из члана 11. став 1. овог закона на захтев правног лица и решењем издаје акт о оспособљености за обављање послова оверавања појединих врста мерила.

Подносилац захтева из става 1. овог члана је обавезан да омогући представницима Дирекције увид у сва документа битна за спровођење провере испуњености услова из члана 11. став 1. овог закона, као и приступ просторијама и опреми у циљу провере испуњености услова из члана 11. став 1. тачка 3) овог закона.

Акт о оспособљености из става 1. овог члана није временски ограничен.

Правно лице мора испуњавати све услове из члана 11. став 1. овог закона током важења акта о оспособљености из става 1. овог члана.

Након доношења акта о оспособљености из става 1. овог члана Дирекција спроводи провере оспособљености које могу бити редовне и ванредне, и у њима могу учествовати представници Министарства.

Након провере оспособљености из става 5. овог члана Дирекција доноси решење о одржавању акта о оспособљености или одузимању акта о оспособљености, и о томе обавештава Министарство.

Дирекција води евиденцију о важећим актима из става 1. овог члана која садржи следеће податке: редни број у евиденцији, датум и број акта о оспособљености, назив правног лица коме је издат акт о оспособљености, адресу седишта и локација лабораторија, електронску адресу, врсте мерила на које се акт односи, врсту оверавања, референтни технички пропис за поједину врсту мерила, опсег мерења и класу тачности, и чини је јавно доступном на интернет страници Дирекције.

Против решења из ст. 1. и 6. овог члана може се изјавити жалба Министарству у року од 15 од дана достављања решења.

Решење Министарства је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Министар ближе уређује начин провере испуњености услова за издавање акта из става 1. овог члана и начин провере оспособљености за обављање послова оверавања мерила из става 5. овог члана, као и период редовних провера.

Лиценца за обављање послова оверавања мерила

Члан 13.

Запослени и друга ангажована лица који у именованом телу за оверавање мерила обављају послове оверавања мерила дужни су да прибаве и одржавају лиценцу као доказ стручне оспособљености за обављање тих послова.

Лиценцу из става 1. овог члана може прибавити и лице које није запослено или ангажовано у именованом телу за оверавање мерила.

Дирекција решењем издаје лиценцу из става 1. овог члана лицу из ст. 1. и 2. овог члана, које испуњава прописане услове у погледу стручне оспособљености за обављање послова оверавања једне врсте мерила.

Лиценца за обављање послова оверавања мерила издаје се на захтев лица из ст. 1. и 2. овог члана уколико испуњава услове који се односе на стручну оспособљеност, а нарочито у погледу:

- 1) стеченог образовања;
- 2) познавања основа метрологије;
- 3) примену принципа законске контроле мерила;
- 4) спровођење поступка оверавања мерила за поједину врсту мерила.

Трошкове издавања лиценце сноси подносилац захтева или правно лице у коме је подносилац захтева запослен или ангажован.

Издату лиценцу Дирекција ће одузети, односно суспендовати на одређено време, решењем, ако утврди да лице које је прибавило лиценцу несавесно, незаконито, односно нестручно обавља послове за које му је лиценца издата или ако му је лиценца издата на основу нетачних или неистинитих података.

Против решења из ст. 3. и 6. овог члана може се изјавити жалба Министарству у року од 15 од дана достављања решења.

Решење Министарства је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Лице коме је лиценца суспендована на одређено време, односно одузета, не може обављати послове оверавања мерила током периода суспензије, нити обновити лиценцу у року од једне године од дана одузимања лиценце.

Дирекција води евиденцију важећих лиценци која садржи податке о имаоцу лиценце, врсти мерила за чије оверавање је ималац лиценце оспособљен, као и називу прописа којим су прописани захтеви за предметно мерило и чини је јавно доступном на интернет страници Дирекције.

Лиценца из става 1. овог члана није временски ограничена.

Дирекција проверава испуњеност услова за одржавање лиценце из става 1. овог члана приликом битне измене техничког прописа за поједине врсте мерила и у случају када утврди да ти услови више нису испуњени доноси решење којим суспендује лиценцу на одређено време, односно којим одузима лиценцу.

Министар ближе уређује начин провере испуњености услова за прибављање и одржавање лиценце за обављање послова оверавања мерила.

Члан 14.

Министарство доноси решење о именовању тела за оверавање мерила, на захтев правног лица, уколико су испуњени услови из члана 11. став 1. овог закона.

При доношењу решења из става 1. овог члана сматраће се да правно лице испуњава прописане услове за именовање ако поседује акт о оспособљености из члана 12. став 1. овог закона.

При доношењу решења из става 1. овог члана сматраће се да правно лице испуњава услове за именовање, осим услова из члана 11. став 1. тачка 2) овог закона, ако је обим послова прегледа и испитивања мерила у целости покривен обимом послова садржаних у сертификату о акредитацији, који је то правно лице прибавило у поступку акредитације.

Начин и поступак именовања за обављање послова оверавања мерила спроводи се у складу са законом којим су уређени технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености.

Рок важења решења из става 1. овог члана одређује се у складу са законом којим су уређени технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености.

Решење из става 1. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Министарство као јавну књигу води регистар именованих тела за оверавање мерила.

III. ОБАВЕЗЕ ИМЕНОВАНОГ ТЕЛА ЗА ОВЕРАВАЊЕ МЕРИЛА

Члан 15.

Именовано тело за оверавање мерила дужно је да:

- 1) обавља послове оверавања мерила у складу са прописима и решењем о именовању;
- 2) одмах обавести Министарство о свим променама које би могле утицати на испуњеност прописаних услова, као и о свим променама података о именованом телу;
- 3) води и доставља Дирекцији евиденције о овереним мерилима, као и о мерилима чије је оверавање одбијено, ради уписа у Регистар оверених мерила и мерила чије је оверавање одбијено;
- 4) престане са обављањем послова оверавања мерила у периоду суспензије решења о именовању;
- 5) задужи и раздужи жигове за оверавање мерила.

Именовано тело дужно је да Дирекцији подноси захтев за задуживање жигова.

Дирекција оверава уредан захтев и доставља га именованом телу заједно са задуженим жиговима за текућу годину, чиме потврђује да су жигови задужени.

Именовано тело је дужно да код Дирекције неискоришћене жигове раздужи након истека рока важења жига односно у случају доношења решења о укидању решења о именовању.

Дирекција оверава уредан захтев чиме потврђује да су жигови раздужени.

Приликом обављања послова из става 1. тачка 1) овог члана, именовано тело наплаћује трошкове оверавања мерила које сноси подносилац захтева за оверавање мерила у складу са ценовником, који утврђује именовано тело и који је јавно доступан.

Члан 16.

Евиденција из члана 15. став 1. тачка 3) овог закона води се у електронском облику и нарочито садржи податке о:

- 1) имену и адреси, односно пословном имену и седишту подносиоца захтева за оверавање мерила;
- 2) власнику мерила и његовој адреси;
- 3) називу, типу, серијском броју, као и специфичностима мерила;
- 4) врсти оверавања;
- 5) месту употребе мерила, осим за мерила на местима на којима се мора обезбедити непрекидно мерење, а која се у циљу оверавања морају заменити другим одговарајућим мерилом;
- 6) датуму извршеног прегледа и оверавања мерила;
- 7) постављеним жиговима, односно издатим сертификатима о оверавању мерила;
- 8) одбијању оверавања мерила.

Именовано тело за оверавање мерила дужно је да евиденцију из става 1. овог члана чува у периоду важења жига, а најмање три године.

Именовано тело за оверавање мерила дужно је да Дирекцији достави евиденцију из става 1. овог члана, у првој половини текућег месеца за претходни месец.

Члан 17.

Вођење регистра именованих тела за оверавање мерила, као и друга питања везана за рад тих тела, спроводи се у складу са законом којим су уређени технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености.

IV. МЕТРОЛОШКИ САВЕТ

Члан 18.

Ради давања стручних мишљења и учествовања у реализацији пројектних задатака из области метрологије Влада оснива Метролошки савет као стручно саветодавно тело.

Метролошки савет:

- 1) даје стручна мишљења у погледу развоја метролошког система Републике Србије;
- 2) предлаже научне и образовне активности у области метрологије;
- 3) предлаже приоритете у научним истраживачко-развојним пројектима у области метрологије.

Метролошки савет на захтев Дирекције даје стручна образложења, односно мишљења поводом објављених метролошких информација које су од јавног интереса.

У Метролошки савет именују се истакнути стручњаци из области метрологије, представници министарстава и представници заинтересованих страна.

Метролошки савет има председника и најмање шест чланова.

Метролошки савет доноси пословник о раду.

Стручне и административне послове за потребе Метролошког савета врши Дирекција.

V. ЗАКОНСКЕ МЕРНЕ ЈЕДИНИЦЕ

Члан 19.

Законске мерне јединице које се употребљавају у Републици Србији су:

1) јединице Међународног система јединица (Systeme International d'Units, SI);

2) јединице које нису обухваћене Међународним системом јединица, а које се могу користити у складу са овим законом.

Правно лице и предузетник употребљавају законске мерне јединице из става 1. овог члана у оквиру обављања делатности.

Законске мерне јединице из става 1. овог члана, њихове називе, ознаке, као и начин њихове употребе ближе уређује Влада.

VI. ЕТАЛОНИ

Еталони Републике Србије

Члан 20.

Еталон Републике Србије је еталон, који је одлуком о проглашењу признат као основа за додељивање вредности величине другим еталонима исте величине посредством непрекидног ланца еталонирања и помоћу кога се најтачније остварује одређена SI јединица у Републици Србији (у даљем тексту: национални еталон).

Национални еталон мора да испуњава следеће услове:

1) има најбоље метролошке карактеристике у Републици Србији;

2) представља реализацију дефиниције дате величине са наведеном референтном вредношћу величине и придруженом мерном несигурношћу тако да служи као основа за обезбеђење следивости за резултате мерења у Републици Србији;

3) следив је до међународног еталона или националних еталона других држава са одговарајућим метролошким карактеристикама, односно поседује уверења о еталонирању које је издао Међународни биро за тегове и мере (BIPM) или друга међународно призната метролошка организација или инострана национална метролошка институција надлежна за националне еталоне у складу са CIPM MRA тј. Споразумом о међународном признавању националних еталона, могућности еталонирања и мерења и исправа о еталонирању издатих од стране националних метролошких институција, успостављен од стране BIPM на основу овлашћења из Метарске конвенције.

Одлуку из става 1. овог члана доноси директор Дирекције.

Дирекција развија, остварује, проглашава, чува, одржава и усавршава националне еталоне и обезбеђује њихову следивост до међународног нивоа.

Национални еталони у Републици Србији служе за обезбеђење следивости резултата мерења помоћу које се тај резултат доводи у везу са наведеном референцом, посредством непрекидног ланца еталонирања, од којих свако доприноси утврђеној мерној несигурности.

Именовани носиоци националних еталона

Члан 21.

Директор Дирекције може одлуку из члана 20. став 1. овог закона донети и за еталон који се чува, одржава и чије се метролошке карактеристике унапређују од стране органа државне управе, односно другог правног лица.

Одлуком из става 1. овог члана директор Дирекције након провере испуњености прописаних услова, именује за носиоца националног еталона одређене SI јединице орган државне управе, односно друго правно лице, на његов захтев, на временски период од пет година.

Орган државне управе, односно друго правно лице, именује се за носиоца националног еталона ако испуњава прописане услове, а нарочито у погледу:

- 1) стручне оспособљености запослених и других ангажованих лица;
- 2) просторија и опреме за рад;
- 3) обезбеђења следивости до међународног еталона или националних еталона других држава;
- 4) система менаџмента лабораторијама.

Захтев из става 2. овог члана садржи нарочито податке о:

- 1) пословном имену, односно називу и адреси седишта, организационој структури и претежној делатности подносиоца захтева;
- 2) називу и метролошким карактеристикама еталона на који се захтев односи;
- 3) акредитацији подносиоца захтева према стандарду SRPS ISO/IEC 17025, укључујући обим акредитације, датум додељивања сертификата о акредитацији и датум важења обима акредитације;
- 4) стручној оспособљености и радном искуству запослених и ангажованих лица који обављају послове који се односе на чување, одржавање и унапређивање метролошких карактеристика еталона на који се захтев односи;
- 5) техничким капацитетима, опреми, простору и локацији на којој ће се чувати, одржавати и унапређивати метролошке карактеристике еталона.

Уз захтев, подносилац захтева дужан је да поднесе доказе којима се доказује испуњеност услова из члана 20. став 2. овог закона и става 3. овог члана, као и доказ о плаћеној републичкој административној такси у складу са законом.

Ако се утврди да именовани носилац националног еталона не чува, не одржава или не унапређује метролошке карактеристике националног еталона у складу са одредбама овог закона, може се одредити рок за отклањање утврђене неправилности који не може бити дужи од 12 месеци и/или донети одлука о привременом или трајном укидању одлуке из става 1. овог члана.

Одлука из става 1. овог члана може бити укинута и на захтев именованог носиоца националног еталона.

Министар ближе уређује услове и начин провере испуњености услова за признавање националних еталона за поједине величине и именовање носиоца националног еталона, услове и начин коришћења националног еталона, као и садржај одлуке о проглашењу националног еталона и именовању носиоца националног еталона.

Следивост резултата мерења

Члан 22.

Резултати мерења морају бити следиви до националних еталона или уколико их нема до међународних еталона, или им је употребом референтних материјала обезбеђена метролошка следивост на одговарајући начин.

VII. ЗАКОНСКО ВРЕМЕ И ДИСТРИБУЦИЈА ЗАКОНСКОГ ВРЕМЕНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Члан 23.

Правна лица и предузетници у оквиру обављања делатности, у званичне и пословне сврхе и у сврхе јавног објављивања/оглашавања морају користити законско време Републике Србије.

Дирекција организује и врши дистрибуцију законског времена Републике Србије као јавну дистрибуцију и дистрибуцију са ограниченим приступом.

Дистрибуција законског времена са ограниченим приступом доступна је правним лицима и предузетницима за сопствене потребе или за потребе даље дистрибуције.

Дистрибуцију законског времена са ограниченим приступом могу да спроводе правна лица и предузетници из става 3. овог члана, која за потребе даље дистрибуције преузимају законско време од Дирекције и којима Дирекција решењем даје одобрење за даљу дистрибуцију законског времена.

Правна лица и предузетници из става 4. овог члана морају да испуњавају услове у погледу стручне оспособљености запослених лица и поседовања одговарајуће опреме за даљу дистрибуцију законског времена.

Приликом вршења надзора над употребом законског времена Дирекција проверава одржавање испуњености услова из става 5. овог члана и може решењем одузети одобрење из става 4. овог члана.

Против решења из ст. 4. и 6. овог члана може се изјавити жалба Министарству у року од 15 од дана достављања решења.

Решење Министарства је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Министар ближе уређује услове из става 5. овог члана, као и образац захтева за дистрибуцију законског времена са ограниченим приступом.

VIII. СТАВЉАЊЕ НА ТРЖИШТЕ И У УПОТРЕБУ

Законска контрола мерила, претходно упакованих производа и мерних боца

Члан 24.

Законска контрола мерила, претходно упакованих производа и мерних боца користи се у функцији:

- 1) промета роба и услуга;
- 2) заштите здравља и опште безбедности;

- 3) заштите животне средине и природних ресурса;
- 4) контроле и безбедности саобраћаја;
- 5) заштите потрошача;
- 6) наплате путарине, такси, тарифе, пореза, премија, казни, накнада, одштета или сличних врста плаћања на основу резултата мерења.

Министар ближе прописује врсте мерила из става 1. овог члана која подлежу законској контроли, односно за која је прописано спровођење поступка оцењивања усаглашености и одобрења типа мерила, оверавање мерила, временске интервале периодичног оверавања тих мерила, као и врсте мерила чије оверавање обавља Дирекција, односно именована тела за оверавање мерила.

Захтеви за стављање мерила на тржиште и у употребу

Члан 25.

Правно лице и предузетник ставља мерило на тржиште и у употребу ако је усаглашено са прописаним захтевима, ако је његова усаглашеност оцењена према прописаном поступку, ако је означено у складу са прописима и ако га прате прописане исправе о усаглашености и друга прописана документација.

Министар за мерила која подлежу законској контроли ближе прописује захтеве које мора да испуњава мерило које се испоручује на тржишту, односно ставља у употребу, поступке оцењивања усаглашености, исправе о усаглашености, документацију која прати мерило приликом испоруке на тржишту, односно стављања у употребу, натписе, ознаке и жигове на мерилима, као и друге захтеве у погледу својстава мерила.

На обавезе произвођача, заступника, увозника и дистрибутера мерила, као и за услове, односно захтеве за именовано тело за оцењивање усаглашености мерила, примењују се одредбе закона којим се уређују технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености.

Пропис из става 2. овог члана може се позвати на српски стандард у складу са законом којим се уређују технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености, као и на нормативни документ.

Министар саставља списак српских стандарда, односно нормативних докумената у вези са прописима из става 2. овог члана, који се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Именована тела за оцењивање усаглашености мерила

Члан 26.

Ако је прописом из члана 25. став 2. овог закона утврђено да оцењивање усаглашености спроводи именовано тело, тим актом се утврђују и услови, односно захтеви које то тело мора да испуни.

На начин утврђивања испуњености услова за именовање, начин именовања и рада именованог тела, вођење регистра именованих тела за оцењивање усаглашености мерила, пријављивање именованих тела за оцењивање усаглашености мерила одговарајућој међународној организацији, као и на услове и начин суспензије и одузимања именовања, надзор над радом именованих тела, као и друге послове у вези са именовањем, примењују се одредбе закона којим се уређују технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености.

Одобрење типа мерила

Члан 27.

Сертификат о одобрењу типа мерила издаје Дирекција на захтев произвођача или његовог заступника.

Ако се у поступку одобрења типа утврди да одређени тип мерила испуњава прописане захтеве, издаје се сертификат о одобрењу типа мерила, са роком важења од десет година.

Изузетно, рок важења сертификата из става 2. овог члана може бити краћи од десет година за поједине врсте мерила у зависности од стања развоја технике и технологије за те врсте мерила.

Ако се у поступку одобрења типа утврди да одређени тип мерила не испуњава прописане захтеве, Дирекција доноси одлуку о одбијању издавања сертификата о одобрењу типа и обавештава о томе подносиоца захтева, наводећи разлоге за одбијање.

Дирекција може повући издату исправу о одобрењу типа мерила у случају:

- 1) недостатака у типу мерила, који нису били откривени пре одобрења типа мерила;
- 2) околности, које утичу на метролошку постојаност и/или поузданост;
- 3) ефеката, који мењају прописана метролошка својства мерила и који су запажени после добијања одобрења типа мерила;
- 4) када се након издавања исправе о одобрењу типа мерила установи да је испитивање типа мерила које је коришћено као основа за одобрење типа мерила, извршено погрешно;
- 5) када је подносилац захтева обезбедио нетачне информације, тако да услови за одобрење типа мерила нису постојали од почетка поступка.

У случају повлачења исправе о одобрењу типа мерила, произвођач или његов заступник повлачи односно опозива сва мерила тог типа, таква мерила се бришу из регистра оверених мерила и не могу се стављати на тржиште и у употребу.

Поступање по примедбама на издате сертификате о одобрењу типа мерила, на одлуке о неиздавању сертификата о одобрењу типа мерила, као и на одлуку о повлачењу исправе о одобрењу типа предвиђено је прописом који се односи на одобрење типа мерила.

За мерило на коме је извршена преправка мора се спровести поновни поступак одобрења типа мерила, односно оцењивање усаглашености мерила, а захтев Дирекцији, односно именованом телу за оцењивање усаглашености, подноси правно лице или предузетник које је извршило преправку.

Министар ближе уређује услове и начин одобрења типа мерила, техничку документацију коју је потребно приложити, број мерила истог типа који треба доставити, садржај и начин чувања извештаја о спроведеним испитивањима, садржај сертификата о одобрењу типа, начин означавања одобреног типа мерила, начин чувања техничке документације и испитаних мерила, поступање по примедбама подносиоца захтева, као и услове и начин измене и допуне, односно повлачења издатог сертификата о одобрењу типа мерила.

Обавештења о издатим и повученим исправама о одобрењу типа мерила, објављују се у гласилу Дирекције и јавно су доступна на интернет страници Дирекције.

Оверавање мерила

Члан 28.

Оверавање мерила врше Дирекција и именована тела за оверавање мерила, по поднетом захтеву, а након спроведеног поступка прегледа мерила чиме се потврђује да је мерило у складу са одобреним типом мерила, односно да испуњава прописане метролошке захтеве.

Уколико Дирекција, односно именовано тело за оверавање мерила у поступку прегледа, утврди да је одређено мерило у складу са одобреним типом мерила, односно да испуњава прописане метролошке захтеве, овериће мерило и о томе ће сачинити записник.

Уколико Дирекција, односно именовано тело за оверавање мерила у поступку прегледа, утврди да одређено мерило није у складу са одобреним типом мерила, односно да не испуњава прописане метролошке захтеве, неће оверити мерило, о томе ће сачинити записник и одбиће оверавање.

Оверавање мерила може бити прво, периодично или ванредно.

Дирекција, односно именовано тело за оверавање мерила, дужно је да за оверено мерило, на захтев, изда сертификат о оверавању мерила.

Министар ближе уређује начин и услове оверавање мерила, начин, услове и рокове чувања потребне документације, као и садржину записника о оверавању мерила.

Прво оверавање мерила

Члан 29.

Првом оверавању подлежу нова мерила у нехармонизованој области, за која је претходно одобрен тип.

Изузетно од става 1. овог члана, првом оверавању подлежу нова мерила, за која није претходно одобрен тип, уколико је то прописано посебним прописима који се доносе на основу овог закона.

Мерило из ст. 1. и 2. овог члана на прво оверавање, када је то прописано, подноси произвођач, заступник, увозник, односно дистрибутер мерила.

Мерила у употреби

Члан 30.

Мерила се употребљавају у складу са њиховом наменом и морају испуњавати прописане захтеве, а када је то прописано морају бити оверена.

Министар за поједина мерила прописује захтеве за мерила током века употребе, оверавање мерила током века употребе, методе мерења, карактеристике опреме за утврђивање испуњености захтева, документацију која прати мерило током века употребе, натписе, ознаке и жигове на мерилима, садржину обрасца за резултате испитивања, односно мерења, као и друге захтеве у погледу својстава мерила.

Обавезе власника мерила

Члан 31.

Власници мерила, односно правна лица, предузетници, као и физичка лица дужни су да:

- 1) постављају и користе мерила на начин којим се обезбеђује прописана тачност мерења и у том смислу одговорни су за техничку исправност мерила и тачност мерних резултата;
- 2) одржавају мерила у техничком стању које обезбеђује тачност мерења;
- 3) подносе мерила на периодично оверавање Дирекцији или именованом телу за оверавање мерила, по свом избору, у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона;
- 4) подносе мерила на ванредно оверавање за која периодично оверавање није извршено у прописаном року.

Поред обавеза која имају лица из става 1. овог члана, правно лице које врши снабдевање топлим и хладном водом, без обзира да ли је власник водомера, води евиденцију о тим мерилима која садржи, нарочито, податке о почетку употребе мерила, као и о одржавању и оверавању мерила у употреби.

Поред обавеза која имају лица из става 1. овог члана, енергетски субјекти одговорни за мерила електричне енергије, топлотне енергије и природног гаса у складу са прописима у области енергетике, без обзира да ли су власници тих мерила, воде евиденцију о тим мерилима која садржи, нарочито, податке о почетку употребе мерила, као и о одржавању и оверавању мерила у употреби.

Власници мерила могу кориснику уговором пренети обавезу подношења мерила на периодично оверавање из става 1. тачка 3) овог члана, али ту обавезу субјекти из ст. 2. и 3. овог члана не могу пренети на корисника.

Субјекти из ст. 1, 2. и 3. овог члана дужни су да мерило које више не употребљавају на видном месту означе знаком: „мерило није у употреби”.

Периодично оверавање мерила

Члан 32.

Периодично оверавање мерила спроводи се у временским интервалима за одређену врсту мерила у складу са прописом којим су уређене врсте мерила која подлежу законској контроли.

За мерила из става 1. овог члана временски интервал периодичног оверавања почиње да се рачуна од датума када је извршено оцењивање усаглашености, односно од датума првог оверавања мерила.

Ванредно оверавање мерила

Члан 33.

Ванредном оверавању подлежу мерила на којима је због квара, односно других техничких недостатака, пре истека рока периодичног оверавања, извршена поправка, као и мерила за која периодично оверавање није извршено у прописаном року.

Правно лице, односно предузетник који је извршио поправку из става 1. овог члана дужан је да поднесе мерило на ванредно оверавање.

Означаване при оверавању мерила

Члан 34.

При оверавању мерила у Републици Србији мерила се означавају прописаним жиговима.

Именовано тело Дирекцији подноси захтев за задуживање жигова.

Именовано тело је дужно да код Дирекције неискоришћене жигове раздужи након истека рока важења жига односно у случају доношења решења о укидању решења о именовању.

Министар ближе уређује врсту, облик и начин стављања жигова који се употребљавају при оверавању мерила, рок њиховог важења, садржај сертификата о оверавању мерила, као и начин чувања, евидентирања, задуживања и раздуживања жигова која користе именована тела за оверавање мерила.

Престанак важења жига, односно сертификата о оверавању мерила

Члан 35.

Жиг на мерилу, односно сертификат о оверавању мерила престаје да важи, ако је:

- 1) истекао рок на који је мерило оверено;
- 2) на мерилу извршена преправка, односно поправка која може утицати на његове метролошке карактеристике;
- 3) мерило неисправно или оштећено на такав начин да је могло изгубити неко својство битно за оверавање;
- 4) жиг уништен, уклоњен, промењен или на било који други начин оштећен;
- 5) мерило променом места уградње изгубило своје метролошке карактеристике.

Правно лице, предузетник, као и физичко лице не сме употребљавати мерило чији је жиг, односно сертификат о оверавању мерила престао да важи, нити може користити резултат мерења тог мерила.

Ванредни преглед мерила у употреби

Члан 36.

У случају сумње у исправност мерила, заинтересовано лице може тражити од Дирекције ванредни преглед мерила у употреби и издавање извештаја о ванредном прегледу мерила у употреби.

Трошкове ванредног прегледа мерила сноси подносилац захтева, ако оверено мерило са важећим жигом задовољава прописане метролошке захтеве.

Трошкове ванредног прегледа мерила сноси власник мерила, ако мерило не задовољава прописане метролошке захтеве.

Министар ближе уређује начин ванредног прегледа мерила, као и садржај и рок чувања извештаја о ванредном прегледу мерила у употреби.

Члан 37.

Дирекција води регистар оверених мерила и мерила чије је оверавање одбијено.

Упис у регистар оверених мерила, односно мерила чије је оверавање одбијено, спроводи се у складу са подацима из члана 16. овог закона.

Дирекција на захтев надлежног министарства доставља информације о овереним мерилима и мерилима чије је оверавање одбијено.

Именовано тело за оцењивање усаглашености мерила доставља Дирекцији евиденцију о мерилу у чијем оцењивању усаглашености је учествовало, у року од 60 дана од дана издавања исправе о усаглашености.

IX. МЕТРОЛОШКА ЕКСПЕРТИЗА**Члан 38.**

Метролошку експертизу спроводи Дирекција, након чега издаје извештај о извршеном прегледу.

Метролошку експертизу Дирекција може спровести укључивањем других експерата и подуговарањем мерних могућности тела за оцењивање усаглашености, као и других правних лица.

Трошкове метролошке експертизе сноси подносилац захтева.

Министар ближе уређује садржај и начин спровођења метролошке експертизе.

X. ПРЕТХОДНО УПАКОВАНИ ПРОИЗВОДИ**Члан 39.**

Пакер, односно увозник може ставити на тржиште претходно упаковане производе само ако ти производи испуњавају прописане метролошке захтеве, ако је називна количина означена тачно, јасно и недвосмислено и када њихова стварна количина не одступа од означене називне количине.

Претходно упакованим производима у смислу овог закона не сматрају се бесплатни узорци који се као претходно упаковани производи користе у маркетингу и пружању услуга.

Пакер, односно увозник претходно упакованих производа одговоран је за испуњавање метролошких и других захтева прописаних овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

Пакер, односно увозник претходно упакованих производа дужан је да обезбеди спровођење прописаног поступка утврђивања испуњености прописаних метролошких захтева, као и документацију којом се потврђује да претходно упаковани производи испуњавају прописане захтеве и њену доступност надлежним органима.

Дирекција спроводи поступак испитивања претходно упакованих производа ради провере испуњености метролошких захтева и издаје сертификат о испуњености метролошких захтева.

Министар ближе уређује начин и поступак испитивања претходно упакованих производа ради провере испуњености метролошких захтева, захтеве за опрему која се користи приликом мерења стварне количине претходно упакованих производа, метролошке захтеве које морају да испуне количине претходно упакованих производа, начин означавања количина, као и дозвољена одступања стварних количина од означених називних количина.

Знак усаглашености количине претходно упакованог производа са метролошким захтевима

Члан 40.

Пакер, односно увозник може да стави знак усаглашености количине претходно упакованог производа са метролошким захтевима само након спроведеног прописаног поступка утврђивања испуњености тих захтева.

Пакер, односно увозник претходно упакованих производа који су означени знаком усаглашености мора доставити Дирекцији писано обавештење о таквим производима.

Дирекција на основу обавештења из става 2. овог члана одобрава употребу знака усаглашености количине претходно упакованог производа са метролошким захтевима, води евиденцију о томе и врши регистрацију пакера.

Обавезу из става 2. овог члана имају и пакери који имају намеру да знаком усаглашености означе претходно упаковани производ, односно сви они који користе знак усаглашености количине претходно упакованог производа са метролошким захтевима.

Пакер, односно увозник претходно упакованог производа који је означен знаком усаглашености количине претходно упакованог производа са метролошким захтевима је у обавези да обезбеди испуњеност посебних захтева прописаних за количину, означавање, документовање усаглашености количине претходно упакованих производа са метролошким захтевима, као и захтева за опрему која се користи у производњи и интерној контроли количине претходно упакованих производа.

Министар прописује величину и облик знака усаглашености количине претходно упакованог производа, начин постављања тог знака, прописани поступак утврђивања испуњености метролошких захтева, као и начин и услове документовања усаглашености количине претходно упакованог производа са метролошким захтевима.

Ванредно испитивање усаглашености претходно упакованих производа са метролошким захтевима

Члан 41.

Ванредно испитивање претходно упакованих производа ради провере усаглашености са прописаним метролошким захтевима и одредбама овог закона спроводи Дирекција на захтев надлежног органа, физичког или правног лица.

Мерне боце

Члан 42.

Правна лица, односно предузетници који су произвођачи мерних боца, које се користе као мерне посуде за претходно упаковане производе, могу да ставе на тржиште мерне боце означене знаком „з” (обрнуто епсилон) само када:

- 1) имају сертификат Дирекције о испуњености метролошких захтева;
- 2) врше проверу испуњености прописаних метролошких захтева у погледу допуштених одступања;
- 3) постављају прописане натписе и ознаке.

Ознаку произвођача којом се на јасан и недвосмислен начин произвођач идентификује, одобрава Дирекција и уписује у регистар одобрених ознака произвођача мерних боца.

Министар ближе уређује захтеве за мерне боце, допуштена одступања запремине, начин и услове одобравања ознаке произвођача, величину и облик знака усаглашености, начин провере испуњености прописаних метролошких захтева, као и натписе и ознаке на боцама као мерним посудама.

XI. ВАЖЕЊЕ ИНОСТРАНИХ ЗНАКОВА И ИСПРАВА

Члан 43.

У Републици Србији важе исправе и знаци усаглашености мерила, претходно упакованих производа и мерних боца издати у иностранству, ако су издати у складу са закљученим међународним уговором чији је потписник Република Србија.

Дирекција може издати домаћу исправу о усаглашености мерила на основу иностране исправе о усаглашености мерила, односно резултата мерења, ако су издати под условима који обезбеђују испуњеност захтева који су у Републици Србији прописани за та мерила.

У случају да Дирекција изда домаћу исправу о усаглашености мерила из става 2. овог члана, важи инострани заштитни жиг који је стављен на мерило на основу иностране исправе, а чији је циљ заштита мерила од свих неовлашћених модификација, промена подешавања, уклањања делова, као и од модификације софтвера.

XII. НАДЗОР

Члан 44.

Надзор над спровођењем овог закона врши Министарство.

Метролошки надзор и надзор над употребом законског времена

Члан 45.

Метролошки надзор и надзор над употребом законског времена у Републици Србији спроводи Дирекција, у складу са прописима којима се уређује тржишни и инспекцијски надзор.

Надзор из става 1. овог члана Дирекција врши преко метролошких инспектора, односно лица овлашћених за вршење метролошког надзора (у даљем тексту: инспектор).

Метролошки инспектор може бити лице које испуњава услове прописане законом којим се уређује инспекцијски надзор.

Метролошки инспектор мора имати службену легитимацију у складу са законом којим се уређује инспекцијски надзор.

На утврђивање трошкова спровођења испитивања за потребе надзора из става 1. овог члана примењује се закон којим се уређује тржишни надзор.

Члан 46.

Приликом вршења метролошког надзора и надзора над употребом законског времена у Републици Србији, проверава се:

- 1) да ли је мерило које је стављено на тржиште и у употребу усаглашено са прописаним захтевима;
- 2) да ли је усаглашеност мерила са прописаним захтевима оцењена према прописаном поступку и да ли је означено у складу са прописима;

3) да ли мерило прати прописана исправа о усаглашености и друга прописана документација;

4) да ли мерило које је у употреби испуњава услове прописане овим законом и другим прописима донетим на основу овог закона;

5) да ли власник мерила користи то мерило на начин којим се обезбеђује прописана тачност мерења;

6) да ли власник мерило одржава у техничком стању које обезбеђује тачност мерења;

7) да ли субјекти из члана 31. ст. 2, 3. и 4. овог закона користе то мерило на начин којим се обезбеђује прописана тачност мерења, одржавају мерило у техничком стању које обезбеђује тачност мерења и воде евиденцију о мерилу;

8) да ли је мерило оверено на прописан начин;

9) да ли је на мерилу које је у употреби престао да важи жиг, односно сертификат о оверавању мерила;

10) да ли је мерило након поправке поднето на ванредно оверавање мерила;

11) да ли је на претходно упакованом производу који је стављен на тржиште називна количина означена тачно, јасно и недвосмислено;

12) да ли стварна количина претходно упакованих производа одступа од називне количине;

13) да ли су претходно упаковани производи означени знаком усаглашености на прописани начин;

14) да ли је пакер, односно увозник претходно упакованих производа који су означени знаком усаглашености доставио Дирекцији писано обавештење о таквим производима;

15) да ли мерна боца која је стављена на тржиште испуњава прописане метролошке захтеве и да ли је означена прописаним ознакама и натписима;

16) да ли се употребљавају законске мерне јединице прописане овим законом или прописима донетим на основу овог закона;

17) да ли се у званичне и пословне сврхе и у сврхе јавног објављивања/оглашавања користи законско време у складу са овим законом;

18) да ли правно лице и предузетник врши дистрибуцију законског времена другим корисницима у складу са овим законом.

Члан 47.

Ако се у вршењу надзора над мерилима, претходно упакованим производима и мерним боцама који су стављени на тржиште утврди да мерила, претходно упаковани производи и мерне боце не испуњавају прописане захтеве инспектор налаже отклањање утврђених неправилности и недостатака у одређеном року и привремено забрањује стављање на тржиште мерила, претходно упакованих производа и мерних боца до отклањања утврђених неправилности.

Ако недостаци из става 1. овог члана не буду отклоњени у одређеном року, инспектор доноси решење о повлачењу са тржишта мерила, претходно упакованих производа и мерних боца.

Против решења из става 2. овог члана може се изјавити жалба министарству надлежном за послове метрологије у року од 15 дана од дана достављања решења.

Жалба из става 3. овог члана не одлаже извршење решења.

Члан 48.

Ако се у вршењу надзора над мерилима у употреби утврди да мерило у употреби не испуњава захтеве прописане овим законом или прописима из области метрологије инспектор налаже власнику отклањање утврђених неправилности и недостатака у одређеном року и привремено забрањује употребу мерила до отклањања утврђених неправилности.

Ако власник не отклони недостатке из става 1. овог члана у одређеном року, инспектор доноси решење којим се забрањује употреба предметног мерила.

Против решења из става 2. овог члана може се изјавити жалба министарству надлежном за послове метрологије у року од 15 дана од дана достављања решења.

Жалба из става 3. овог члана не одлаже извршење решења.

Формална неусаглашеност мерила

Члан 49.

Уколико инспектор утврди једну од формалних неусаглашености мерила налаже произвођачу, заступнику, увознику, односно дистрибутеру мерила, у складу са прописаним обавезама, отклањање неусаглашености у одређеном року.

Формална неусаглашеност из става 1. овог члана може бити:

- 1) одсуство знака усаглашености;
- 2) стављање знака усаглашености супротно одредбама овог закона и прописа донетих на основу овог закона;
- 3) несачињавање декларације о усаглашености, односно друге исправе о усаглашености у складу са захтевима техничког прописа;
- 4) неисправно сачињавање декларације, односно друге исправе о усаглашености у складу са захтевима техничког прописа;
- 5) недоступност или некомплетност техничке документације;
- 6) друга неусаглашеност које је техничким прописом донетим на основу овог закона прописана као формална неусаглашеност.

У случају да субјекат из става 1. овог члана не отклони формалну неусаглашеност у одређеном року, инспектор предузима одговарајуће мере за ограничавање или забрану испоруке мерила на тржишту или за повлачење или опозив мерила са тржишта, у складу са законом којим се уређује тржишни надзор.

**Надзор над радом именованих тела за оцењивање
усаглашености мерила и именованих тела за оверавање
мерила**

Члан 50.

Надзор над радом именованих тела за оцењивање усаглашености мерила врши Министарство у складу са законом којим се уређују технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености.

Надзор над радом именованих тела за оверавање мерила у складу са овим законом врши Министарство.

Члан 51.

У вршењу надзора над радом именованих тела за оверавање мерила проверава се да ли именовано тело испуњава обавезе прописане овим законом, а нарочито да ли:

- 1) обавештава Министарство о промени која би могла утицати на испуњеност прописаних услова;
- 2) приликом оверавања мерила врши преглед мерила према прописаном поступку и начину прегледа мерила;
- 3) у поступку прегледа мерила које оверава употребљава еталоне и другу мерну опрему, односно референтне материјале за које је обезбеђена следивост до националних еталона на одговарајући начин;
- 4) има и чува документацију на прописани начин и у прописаним роковима;
- 5) обавља послове оверавања мерила у складу са прописима и решењем о именовању;
- 6) води и доставља Дирекцији евиденцију о овереним мерилима као и о мерилима чије је оверавање одбијено ради уписа у Регистар оверених мерила и мерила чије је оверавање одбијено.

**Суспензија и одузимање именовања за обављање послова
оверавања мерила**

Члан 52.

Министарство ће донети решење о суспензији или одузимању именовања за обављање послова оверавања мерила уколико именовано тело за оверавање мерила престане да испуњава прописане услове, као и уколико обавља послове оверавања мерила супротно одредбама овог закона и других прописа у области метрологије.

Суспензија или одузимање именовања може бити у целости или делимично.

Максималан период трајања суспензије је шест месеци од дана доношења решења о суспензији.

Пре доношења решења о суспензији именовања Министарство може да одреди рок за отклањање недостатака који не може бити дужи од 60 дана.

Током трајања суспензије именовања, именовано тело за оверавање мерила не сме обављати послове оверавања мерила који су предмет суспензије.

У случају да именовано тело за оверавање мерила током трајања суспензије именовања обавља послове оверавања мерила, или не отклони

неусаглашеност до истека суспензије, Министарство доноси решење о одузимању именовања за послове који су предмет суспензије.

У случају одузимања именовања због обављања послова оверавања мерила супротно одредбама овог закона и других прописа у области метрологије, именовано тело за оверавање мерила не може поднети захтев за именовање за исте послове у периоду од годину дана од дана правноснажности решења о одузимању именовања.

Министарство ће без одређивања рока за отклањање утврђених неправилности и недостатака, и без претходне суспензије, одузети именовање у целости или делимично, ако се утврди да:

1) именовано тело није вратило неупотребљене жигове, осим заштитних и додатних жигова које је задужило од Дирекције, ради уништења, осим у случају више силе;

2) именовано тело не користи прописане жигове и издате исправе о испитивању типа, у поступку оверавања мерила;

3) је именовано тело поновило утврђену неправилност, која битно утиче на поступак оверавања мерила;

4) је именовано тело оверило мерило за које претходно није одобрен тип, уколико је обавеза одобрења типа прописана посебним прописима који се доносе на основу овог закона;

5) именовано тело спроводи оверавање мерила у периоду привременог престанка рада и у периоду привремене забране рада на пословима оверавања мерила.

Министарство ће суспендовати, односно одузети именовање ако се на основу обавештења из члана 15. став 1. тачка 2) овог закона утврди да је именовано тело за оверавање мерила престало да испуњава прописане услове.

Приликом надзора над радом именованих тела за оверавање мерила може се донети ново решење о утврђивању смањења обима именовања.

Решење из ст. 1. и 10. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Именовано тело брише се из регистра именованих тела за оверавање мерила на основу коначног решења о одузимању именовања.

XIII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 53.

Новчаном казном од 50.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице:

1) ако не употребљава законске мерне јединице које су прописане овим законом или прописима донетим на основу овог закона (члан 19. став 2);

2) ако у званичне и пословне сврхе и у сврхе јавног објављивања/оглашавања не користи законско време у складу са овим законом (члан 23. став 1);

3) ако без одобрења Дирекције врши дистрибуцију законског времена другим корисницима (члан 23. став 4);

4) ако стави на тржиште, односно у употребу мерило које није усаглашено са прописаним захтевима, чија усаглашеност није оцењена према

прописаном поступку, које није означено у складу са прописима и које не прате прописане исправе о усаглашености и друга прописана документација (члан 25. став 1);

5) ако стави на тржиште и у употребу мерило које је повучено или опозвано (члан 27. став 6);

6) ако не обезбеди прво оверавање мерила (чл. 29. став 3);

7) ако не поставља и користи мерила на начин којим се обезбеђује прописана тачност мерења, ако не одржава мерило у техничком стању које обезбеђује тачност мерења и ако не обезбеди периодично и ванредно оверавање мерила (члан 31. став 1. тач. 1) до 4);

8) ако не води евиденцију о почетку употребе мерила, његовом одржавању и оверавању (члан 31. ст. 2. и 3);

9) ако не обезбеди ванредно оверавање мерила (члан 33. став 2);

10) ако употребљава мерило или користи резултат мерења мерила чији је жиг, односно сертификат о оверавању мерила престао да важи (члан 35. став 2);

11) ако стави на тржиште претходно упаковане производе чија називна количина није означена тачно, јасно и недвосмислено или када њихова стварна количина одступа од означене називне количине (члан 39. став 1);

12) ако стави на тржиште претходно упаковане производе који нису означени знаком усаглашености на прописани начин (члан 40);

13) ако не достави Дирекцији писано обавештење о претходно упакованим производима који су означени знаком усаглашености (члан 40. став 2);

14) ако стави на тржиште мерну боцу која не испуњава прописане метролошке захтеве и није означена прописаним ознакама и натписима (члан 42. ст. 1. и 2);

15) ако употребљава мерило чија је употреба привремено забрањена или за које је донето решење којим се забрањује употреба мерила (члан 48. ст. 1. и 2);

За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара и одговорно лице у правном лицу.

За прекршај из става 1. тач. 1) до 15) овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 10.000 до 500.000 динара.

За прекршај из става 1. тач. 7), 10) и 15) овог члана казниће се физичко лице новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара.

Члан 54.

Инспектор неће поднети захтев за покретање прекршајног поступка против произвођача, заступника, увозника, односно дистрибутера за кога је утврђено да је први пут испоручио на тржиште формално неусаглашено мерило, под условом да је неусаглашеност отклоњена у року који је одредио инспектор.

XIV. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 55.

Подзаконски акт из члана 13. став 13. овог закона донеће се најкасније у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Подзаконски акти из члана 11. став 2, члана 12. став 10, члана 21. став 8, члана 23. став 9, члана 24. став 2, члана 27. став 9, члана 28. став 6, члана 34. став 4, члана 36. став 4. и члана 38. став 4. овог закона донеће се најкасније у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Одлука о оснивању Метролошког савета из члана 18. став 1. овог закона донеће се у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 56.

До доношења аката прописаних овим законом примењиваће се прописи донети на основу Закона о метрологији („Службени гласник РС”, број 15/16), уколико нису у супротности са овим законом.

Члан 57.

Метролошки савет основан Одлуком о оснивању метролошког савета („Службени гласник РС”, број 7/18), наставља да ради до доношења одлуке из члана 18. став 1. овог закона.

Уверења о одобрењу типа мерила у хармонизованој области, осим за неаутоматске ваге, издата до дана ступања на снагу овог закона важе до истека рока на који су издата, а најкасније до 1. јануара 2022. године.

Сертификати и друге исправе о одобрењу типа и оверавању мерила, осим уверења из става 2. овог члана, као и ознаке, односно државни жигови издати до дана ступања на снагу овог закона важе до истека рока на који су издати.

Овлашћена тела која су овлашћена за обављање послова оверавања мерила до дана ступања на снагу овог закона, настављају да раде као именована тела за оверавање мерила до дана истека рока решења о овлашћивању.

Запослени и друга ангажована лица у овлашћеном телу из става 4. овог члана дужна су да прибаве лиценцу за обављање послова оверавања мерила у року од две године од дана ступања на снагу подзаконског акта којим се прописује прибављање лиценце.

Министарство ће, приликом доношења решења о именовању тела за оверавање мерила, узети у обзир и друге доказе о стручности особља за оверавање мерила, у року од две године од дана доношења подзаконског акта којим се прописује прибављање лиценце.

Дирекција ће, приликом доношења акта о оспособљености телу за оверавање мерила, узети у обзир и друге доказе о стручности особља за оверавање мерила, у року од две године од дана доношења подзаконског акта којим се прописује прибављање лиценце.

Решења која се односе на овлашћивање привредних субјеката и других правних лица за обављање послова оверавања мерила, као и на признавање важења иностраних уверења, жигова и знакова усаглашености издата до дана ступања на снагу овог закона важе до истека рока на који су издата.

Даном ступања на снагу овог закона Регистар овлашћених тела за оверавање мерила постаје Регистар именованих тела за оверавање мерила.

Именовани носиоци националних еталона који су именовани до дана ступања на снагу овог закона, настављају да раде као именовани носиоци националних еталона до доношења одлуке Дирекције у складу са прописом из члана 21. став 8. овог закона.

Одобрени ценовници овлашћених тела за оверавање мерила престају да важе даном ступања на снагу овог закона и бришу се из Регистра из става 9. овог члана.

Члан 58.

Поступци оцењивања усаглашености, поступак испитивања и одобрења типа мерила, односно оверавања мерила започети до дана ступања на снагу овог закона окончаће се у складу са одредбама овог закона.

Члан 59.

Поступци који се односе на овлашћивање привредних субјеката и других правних лица за обављање послова оверавања мерила, започети до дана ступања на снагу овог закона окончаће се у складу са одредбама Закона о метрологији („Службени гласник РС”, број 15/16).

Тела за оверавање мерила која су овлашћена у складу са ставом 1. овог члана, уписују се, као именована тела за оверавање мерила, у Регистар именованих тела за оверавање мерила.

Члан 60.

Уверења о положеном стручном испиту узеће се у обзир приликом поступка издавања лиценци у делу који задовољава захтеве за издавање лиценци.

За захтеве за издавање лиценце за обављање послова оверавања мерила примењује се такса прописана за полагање стручног испита за обављање послова оверавања мерила до прописивања таксе за издавање лиценце.

Члан 61.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о метрологији („Службени гласник РС”, број 15/16), Уредба о начину вршења метролошког надзора („Службени гласник РС”, број 79/17), Правилник о обрасцу и садржини службене легитимације лица овлашћеног за вршење метролошког надзора („Службени гласник РС”, број 16/12), Правилник о критеријумима за одређивање висине трошкова оверавања мерила („Службени гласник РС”, број 34/17), Правилник о садржини и обрасцу, као и начину вођења евиденције коју воде овлашћена тела („Службени гласник РС”, број 77/17), као и Правилник о метролошким условима за справе за одређивање хектолитарске масе житарица и уљарица („Службени лист СРЈ”, број 80/94).

Члан 62.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о метрологији садржан је у члану 97. став 1. тачка 6. Устава Републике Србије („Службени гласник РС”, број 98/06), којим се утврђује да Република Србија, уређује и обезбеђује, између осталог, јединствено тржиште, правни положај привредних субјеката и систем обављања појединих привредних и других делатности.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Област метрологије до сада је била уређена Законом о метрологији („Службени гласник РС”, број 15/16) и подзаконским актима донетим на основу тог закона. Важећи закон је у потпуности усклађен са европским правилима и резултат је даљег усаглашавања области метрологије у Републици Србији са праксом која се у овој области примењује у Европској унији.

Један од разлога за доношење новог Закона о метрологији садржан је у потреби усклађивања важећег закона са одредбама Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15, 44/18 - др.закон и 95/18). Наиме, важећим законом је прописано да метролошки надзор врши Дирекција за мере и драгоцене метале, преко лица овлашћених за вршење тог надзора (метролошки инспектори), који морају да имају положен стручни испит за метролошког инспектора, као и службену легитимацију. Министар надлежан за послове метрологије подзаконским актима прописује садржај и начин спровођења стручног испита за метролошког инспектора, као и образац и садржину службене легитимације инспектора, услове под којима се та легитимација издаје и престаје да важи, начин уништавања, као и начин вођења евиденције о издатим службеним легитимацијама. Такође је прописано и да начин вршења метролошког надзора ближе уређује Влада.

С тим у вези, Предлогом закона је предвиђено да метролошки надзор, као и надзор над употребом законског времена у Републици Србији спроводи Дирекција за мере и драгоцене метале, преко метролошких инспектора, односно лица овлашћених за вршење метролошког надзора, и то у складу са прописима којима се уређује тржишни и инспекцијски надзор. У погледу услова које мора да испуњава лице да би било метролошки инспектор, као и у погледу поседовања службене легитимације инспектора, Предлогом закона се врши упућивање на закон којим се уређује инспекцијски надзор, чиме је извршено додатно усклађивање са Законом о инспекцијском надзору. Уредба о начину вршења метролошког надзора („Службени гласник РС”, број 79/17), као и Правилник о обрасцу и садржини службене легитимације лица овлашћеног за вршење метролошког надзора („Службени гласник РС”, број 16/12), престају да важе даном ступања на снагу Предлога закона. Такође, Предлогом закона се врши даље усклађивање са одредбама Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 98/18 - аутентично тумачење).

Следећи разлог за доношење новог Закона о метрологији садржан је у потреби новог разграничења послова у области метрологије између министарства надлежног за послове метрологије – Министарства привреде (у даљем тексту: Министарство) и Дирекције за мере и драгоцене метале, као органа управе у саставу Министарства привреде (у даљем тексту: Дирекција).

С тим у вези, Предлогом закона се предлаже измештање надлежности за именовање тела за оверавање мерила (садашњи послови овлашћивања тела), које по важећем закону обавља Дирекција, а које ће убудуће да обавља

Министарство. Дирекција ће у оквиру нових послова предвиђених Предлогом закона, издавати лиценце физичким лицима која испуњавају прописане услове за обављање послова оверавања мерила у одговарајућој области, чиме се омогућава и другим физичким лицима, а не само запосленим или ангажованим лицима у телу за оверавање мерила, да прибаве лиценцу, уколико испуњавају прописане услове. Дирекција решењем издаје лиценцу физичком лицу. Будући да запослени у Дирекцији поседују специфична стручна знања у погледу различитих врста мерила за чије оверавање се и врши именовање тела (садашње овлашћивање), предложено је да Дирекција проверава испуњеност услова за обављање послова оверавања мерила, након чега правном лицу издаје акт о оспособљености за обављање тих послова и врши проверу оспособљености. Предложеним решењем јасно се разграничавају послови Министарства и Дирекције у погледу именовања тела за оверавање мерила и избегава ситуација у којој орган који врши оверавање мерила (Дирекција) истовремено спроводи и именовање других тела која оверавају исте врсте мерила.

У погледу услова које правна лица, подносиоци захтева, морају да испуне да би били именовани за обављање послова оверавања мерила, уместо положеног стручног испита особља подносиоца захтева које ће оверавати мерила, прописаног важећим законом, Предлогом закона се уводи обавеза поседовања одговарајуће лиценце за то особље, коју издаје Дирекција. Такође, за разлику од важећег закона у складу са којим је поседовање сертификата о акредитацији прописано као један од услова за овлашћивање тела за обављање послова оверавања мерила, Предлогом закона се успоставља систем који омогућава да у поступку који се у Министарству води по поднетом захтеву за именовање тела, правно лице, подносилац захтева, може доказивати испуњеност услова за именовање или актом о оспособљености правног лица који издаје Дирекција или сертификатом о акредитацији прибављеним у поступку акредитације, с тим што је у случају доказивања испуњености прописаних услова сертификатом о акредитацији, подносилац захтева у обавези да докаже и испуњеност услова који се односи на поседовање одговарајуће лиценце за особље које ће обављати послове оверавања мерила.

У области оверавања мерила, Предлогом закона је, у циљу повећања активности Дирекције у обављању ових послова, предложено да Дирекција оверава све врсте мерила које подлежу законској контроли, а не само оне врсте мерила за чије оверавање нема овлашћених тела или није прописано да их обављају овлашћена тела, како је то прописано важећим законом. Овим се отвара могућност Дирекцији да прошири обим посла у области оверавања мерила и на оне врсте мерила чије оверавање сада спроводе овлашћена тела, самим тим унапређује се тржиште услуга оверавања, и позитивно утиче на конкуренцију, јер се привредним субјектима пружа могућност избора. Такође, задржано је решење из важећег закона по коме одређене врсте мерила прописане подзаконским актом може да оверава само Дирекција.

У овој области, досадашња овлашћена тела која обављају послове оверавања мерила, не мењају област активности, али мењају назив и зваће се именована тела за оверавање мерила, чиме се ова област усклађује се принципима именовања тела за оцењивање усаглашености из Закона о техничким захтевима за производе и оцењивање усаглашености. Предлогом закона послови оверавања мерила више нису предвиђени као „поверени послови”, јер је та одредба важећег закона стварала проблеме у пракси (превасходно у погледу примене закона којима се уређују буџетски систем и таксе), а укида се и обавеза именованих тела за оверавање мерила (садашња овлашћена тела) да ценовнике/измене ценовника достављају Министарству на сагласност. Тиме ће се омогућити тржишно формирање цене услуге оверавања мерила и допринети

успостављању тржишне конкуренције између тела која обављају послове оверавања мерила.

У циљу даљег унапређења послова метрологије, у области дистрибуције законског времена Републике Србије, која важећим законом није разрађена, Предлогом закона се, као нов посао Дирекције, предлаже дистрибуција законског времена са ограниченим приступом која је доступна правним лицима и предузетницима за сопствене потребе или за потребе даље дистрибуције. Поред Дирекције, ту дистрибуцију моћи ће да спроводе и правна лица и предузетници који преузимају законско време од Дирекције и којима је Дирекција одобрила даљу дистрибуцију законског времена.

У области одобрења типа мерила, Предлогом закона се прецизније уређује ова област и дефинише да се тај поступак односи само на нехармонизовану област. Предвиђено је да Дирекција издаје сертификат о одобрењу типа мерила (садашња уверења о одобрењу типа мерила), а да се обавештења о издатим и повученим исправама о одобрењу типа мерила објављују у гласилу Дирекције и да су јавно доступна на интернет страници Дирекције. Дефинисани су случајеви у којима Дирекција може повући издату исправу о одобрењу типа, у ком случају произвођач или његов заступник има обавезу да повуче или опозове сва мерила тог типа, таква мерила се бришу из регистра оверених мерила и не могу се стављати на тржиште и у употребу.

За мерила у употреби, новина предложена Предлогом закона односи се на правна лица која врше снабдевање топлим и хладном водом, односно на енергетске субјекте одговорне за мерила електричне енергије, топлотне енергије и природног гаса (без обзира да ли су власници мерила или не), који, поред обавеза које су заједничке за све власнике мерила, имају додатну обавезу да воде евиденцију о тим мерилима, која садржи податке о почетку употребе мерила, као и о одржавању и оверавању мерила у употреби, чиме ће се омогућити квалитетније уређење ове области. Новина је и одредба која омогућава власницима мерила да обавезу подношења мерила на периодично оверавање, могу уговором пренети на корисника мерила, али се ова могућност не односи на правна лица која врше снабдевање топлим и хладном водом, нити на енергетске субјекте одговорне за мерила електричне енергије, топлотне енергије и природног гаса.

Код означавања мерила приликом њиховог оверавања, у Предлогу закона је задржано решење из важећег закона према коме Министар прописује врсту, облик и начин стављања жигова који се употребљавају при оверавању мерила, рок њиховог важења, као и садржај сертификата о оверавању мерила. Имајући у виду да је организовање производње жигова и њихова дистрибуција Предлогом закона предложено као нов посао Дирекције, проширено је овлашћење министра да уреди и начин чувања, евидентирања, задуживања и раздуживања жигова које користе именована тела за оверавање мерила.

У области надзора, као последица већ поменутог разграничења послова између Министарства и Дирекције, Предлогом закона је предложено да надзор над радом именованих тела за оверавање мерила (садашња овлашћена тела), врши Министарство, као орган који ће уједно и именовати та тела, за разлику од важећег закона у складу са којим тај надзор врши Дирекција. У погледу надзора над радом именованих тела за оцењивање усаглашености мерила, задржано је решење из важећег закона по коме тај надзор врши Министарство. Предложеним решењима којима се врши концентрисање и груписање послова у истом субјекту, и то, с једне стране, послова именовања тела за оверавање мерила (садашња овлашћивања), односно послова именовања тела за оцењивање усаглашености мерила, као и с друге стране, послова надзора над субјектима који обављају те послове, доприноси се рационалнијем и ефикаснијем обављању послова у вези са именовањем тела и надзором над тим телима.

У Предлогу закона задржано је решење из важећег закона да метролошки надзор (надзор над мерилима, претходно упакованим производима и мерним боцама који се стављају на тржиште, надзор над мерилима у употреби, као и надзор над правилном употребом законских мерних јединица), спроводи Дирекција, преко метролошких инспектора, односно лица овлашћених за вршење метролошког надзора. У вези са новим активностима Дирекције које се односе на дистрибуцију законског времена РС, Предлогом закона је, као нова активност Дирекције у надзору, предвиђен надзор над употребом законског времена у РС.

Предлагач је, ради стварања услова за испуњавање захтева за чланство Републике Србије у Светској трговинској организацији (СТО) и ЕУ, приликом израде овог закона, поред осталог, имао у виду елементе међународних докумената Међународне организације за законску метрологију (International Organization of Legal Metrology – OIML D1, OIML D9 и OIML D16). Такође, овај закон преузима појмове и дефиниције Међународног речника термина у законској метрологији, као и појмове и дефиниције Међународног речника основних и општих термина у метрологији.

Будући да се сва нова решења предложена овим законом односе на материју која се није могла уредити другим правним актом, а имајући у виду и обим предложених измена у односу на важећи Закон о метрологији, доношење новог Закона о метрологији представља једину могућност.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чл. 1, 2. и 3. Предлога закона дефинишу се предмет, циљ и примена закона.

Чланом 4. Предлога закона прописује се начело јавности према коме су резултати мерења која се врше, на захтев или за потребе државних органа, у јавном интересу, нарочито у области заштите здравља и опште безбедности, као и заштите животне средине, доступни правним и физичким лицима у складу са прописима којима се уређује доступност информација од јавног значаја.

У члану 5. Предлога закона дефинише се значење кључних појмова који се користе за потребе овог закона. У циљу уподобљавања са значењем одређених термина из закона којим су уређени технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености, уместо појма из важећег закона: „стављање на располагање”, Предлогом закона се дефинишу појмови: „испука на тржишту” и „стављање у употребу”, док је дефинисање појма: „стављање на тржиште” остало непромењено у односу на важећи закон. У вези са новим активностима Дирекције за мере и драгоцене метале које се односе на дистрибуцију законског времена РС, Предлогом закона се по први пут дефинишу појмови: универзално координирано време (UTC), јавно доступна дистрибуција времена и дистрибуција времена са ограниченим приступом.

Чланом 6. Предлога закона дефинисани су субјекти који у Републици Србији обављају послове метрологије, а то су: министарство надлежно за послове метрологије, Дирекција за мере и драгоцене метале (у даљем тексту: Дирекција), именовани носиоци националних еталона, правна лица која су именована за обављање послова оцењивања усаглашености мерила са прописаним захтевима (у даљем тексту: именована тела за оцењивање усаглашености мерила), као и правна лица која су именована за обављање послова оверавања мерила (у даљем тексту: именована тела за оверавање мерила).

Чланом 7. Предлога закона дефинисани су послови које обавља министарство надлежно за послове метрологије (у даљем тексту: Министарство), а то су: предлаже национални програм развоја метрологије, који може бити део других докумената јавних политика; доноси техничке прописе за поједине врсте

мерила; врши именовање тела за оверавање мерила и именовање тела за оцењивање усаглашености мерила; спроводи надзор над радом именованих тела за оверавање мерила, као и именованих тела за оцењивање усаглашености мерила. Овим чланом се дефинише и да се национални програм развоја метрологије доноси нарочито у циљу заштите потрошача и животне средине; организовања законских и других мерења; подршке привреди, односно планирању доношења техничких прописа; обезбеђивања услова за слободну трговину; препознавања националне метролошке институције у међународном метролошком систему; организације ефикасне метролошке инфраструктуре, која укључује стручна тела у чијем саставу су представници заинтересованих страна; обезбеђивања компетентности лабораторија и особља; унапређења знања и вештина у метрологији, као и међусобног признавања резултата испитивања и других исправа. Дефинисано је и да послове који се односе на именовање тела за оверавање мерила, именовање тела за оцењивање усаглашености мерила, као и спровођење надзора над радом именованих тела за оцењивање усаглашености мерила Министарство обавља у складу са законом којим се уређују технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености.

Чланом 8. Предлога закона прописано је да Дирекција има својство правног лица, са правима и дужностима утврђеним законом, да је седиште Дирекције у Београду, као и да Дирекција може образовати подручне унутрашње јединице, које немају својство правног лица.

Чланом 9. Предлога закона прописано је да се Дирекција финансира из буџета Републике Србије, као и из других извора, у складу са законом. Дефинисано је да се за обављање послова оверавања мерила, издавање и одржавање акта о оспособљености за обављање послова оверавања мерила, издавање и одржавање лиценце за обављање послова оверавања мерила, дистрибуције законског времена Републике Србије, метролошких експертиза, испитивања типа мерила, испитивања претходно упакованих производа и мерних боца ради провере испуњености метролошких захтева, као и других послова које спроводи Дирекција у складу са овим законом плаћају таксе, да је висина такси иста за страна и домаћа лица, као и да се таксе уплаћују се на одговарајући рачун за уплату јавних прихода буџета Републике Србије.

Чланом 10. Предлога закона дефинисани су послови које обавља Дирекција у области метрологије, и то: стара се о систему законских мерних јединица у Републици Србији; развија, остварује, проглашава, чува, одржава, усавшава еталоне Републике Србије; именује, усклађује и надзире рад именованих носилаца националних еталона; обезбеђује метролошку следивост кроз поступке еталонирања, испитивања и кроз друге послове у сврху преношења вредности величина; истраживање и развој у области метрологије; обавља послове у сврху утврђивања испуњености метролошких и осталих захтева за претходно упаковане производе и за мерне боце; води регистар пакера којима је одобрена употреба знака усаглашености количине претходно упакованих производа и одобрених ознака произвођача мерних боца; одобрава употребу знака усаглашености количине претходно упакованог производа, као и знака произвођача мерних боца; учествује, односно представља Републику Србију у раду међународних и регионалних метролошких организација, обезбеђује извршавање обавеза које произлазе из чланства у тим организацијама, и успоставља сарадњу у области метрологије; спроводи метролошки надзор и као нова активност Дирекције у надзору, спроводи надзор над употребом законског времена у Републици Србији. Предлогом закона предлаже се измештање надлежности за именовање тела за оверавање мерила (садашњи послови овлашћивања тела), које по важећем закону обавља Дирекција, а које ће убудуће да обавља Министарство. С тим у вези, будући да запослени у Дирекцији поседују специфична стручна знања у погледу различитих врста

мерила за чије оверавање се и врши именовање тела (садашње овлашћивање), у оквиру нових послова Дирекције, Предлогом закона је предложено да Дирекција проверава испуњеност услова за обављање послова оверавања мерила, након чега правном лицу издаје акт о оспособљености за обављање тих послова и врши проверу оспособљености. Предложеним решењем јасно се разграничавају послови Министарства и Дирекције у погледу именовања тела за оверавање мерила и избегава ситуација у којој орган који врши оверавање мерила (Дирекција) истовремено спроводи и именовање других тела која оверавају исте врсте мерила. Даље, овим чланом је предложено да Дирекција обавља послове оцењивања усаглашености, за поступке за које је именована од стране надлежног министарства; организује оверавање и оверава мерила која подлежу законској контроли; одобрења типа мерила у нехармонизованој области; организује и обавља послове метролошке експертизе; учествује у изради националног програма развоја метрологије; води регистар оверених мерила и мерила чије је оверавање одбијено, као и друге евиденције прописане овим законом; обезбеђује метролошке информације, издаје гласило и бави се издавачком делатношћу. Будући да област дистрибуције законског времена Републике Србије важећим законом није разрађена, Предлогом закона је предложено да Дирекција остварује законско време Републике Србије; организује и врши дистрибуцију законског времена Републике Србије и води регистар дистрибутера законског времена. Такође је предвиђено да Дирекција пружа стручну помоћ и информације у области метрологије; врши обуке за обављање послова у области метрологије. Као нов посао Дирекције Предлогом закона је предложено да Дирекција организује и спроводи активности у вези стицања и обнављања лиценце за обављање послова оверавања мерила у складу са овим законом и води евиденцију издатих лиценци. Такође, Дирекција организује производњу и дистрибуцију жигова којима се означава мерило на тржишту, односно у употреби; производи и сертифиције референтне материјале; спроводи међулабораторијска поређења; припрема стручне основе, односно учествује у припреми прописа из области метрологије, и обавља и друге послове у складу са овим и посебним законом. Овим чланом је прописано и да је Дирекција дужна да обавља и послове оверавања оних мерила за чије оверавање нема именованих тела.

Члан 11. Предлога закона садржи одредбе које се односе на именована тела за оверавање мерила. Досадашња овлашћена тела која обављају послове оверавања мерила, не мењају област активности, али мењају назив и зваће се именована тела за оверавање мерила, чиме се ова област усклађује се принципима именовања тела за оцењивање усаглашености из Закона о техничким захтевима за производе и оцењивање усаглашености. Овај члан Предлога закона прописује да правна лица могу бити именована за обављање послова оверавања мерила ако испуњавају услове који се нарочито односе на правни статус; затим, услов у погледу запослених и ангажованих лица која стручну оспособљеност доказују поседовањем одговарајуће лиценце особља за обављање послова оверавања мерила; услов у погледу просторија, опреме за рад и потврђене мерне могућности; независности и непристрасности у односу на лица повезана са мерилом које је предмет оверавања; поступања по притужбама на рад и примедбама на донете одлуке; поверљивости, односно чувања пословне тајне, као и услов у погледу осигурања од одговорности за штету причињену трећим лицима у вези са пословима оверавања мерила. Овим чланом је прописано и да Министар надлежан за послове метрологије (у даљем тексту: Министар) ближе уређује начин провере испуњености услова за именовање тела за оверавање мерила.

Члан 12. Предлога закона садржи одредбе које се односе на нову активност Дирекције, као последицу новог разграничења послова између Министарства привреде и Дирекције и измештања надлежности за именовање тела за

оверавање мерила (садашњи послови овлашћивања тела), које по важећем закону обавља Дирекција, а које ће убудуће да обавља Министарство. С тим у вези, у оквиру нових активности Дирекције предложених Предлогом закона, Дирекција ће проверавати испуњеност услова које правна лица морају да испуне да би била именована за обављање послова оверавања мерила, на захтев тих лица и издавати решењем, акт о оспособљености за обављање послова оверавања појединих врста мерила. Подносилац захтева је у обавези да омогући представницима Дирекције увид у сва документа битна за спровођење провере испуњености услова за именовање тела за обављање послова оверавања мерила, као и приступ просторијама и опреми у циљу провере испуњености услова који се односе на просторије и опрему. Акт о оспособљености није временски ограничен. Правно лице мора испуњавати све прописане услове током важења акта о оспособљености, а након доношења акта о оспособљености Дирекција спроводи провере оспособљености које могу бити редовне и ванредне, и у њима могу учествовати представници Министарства. Након провере оспособљености, Дирекција доноси решење о одржавању акта о оспособљености или одузимању тог акта, о чему обавештава Министарство. О важећим актима о оспособљености за обављање послова оверавања мерила Дирекција води евиденцију, чији је садржај прописан овим чланом и чини је јавно доступном на интернет страници Дирекције. Против решења о издавању акта о оспособљености, као и о одржавању и одузимању акта о оспособљености може се изјавити жалба Министарству у року од 15 од дана достављања решења. Решење Министарства је коначно и против њега се може покренути управни спор. Министар ближе уређује начин провере испуњености услова за издавање акта о оспособљености и начин провере оспособљености за обављање послова оверавања мерила, као и период редовних провера.

Члан 13. Предлога закона садржи одредбе које се односе на нову активност Дирекције која се огледа у издавању лиценце за обављање послова оверавања мерила, и која је такође последица новог разграничења послова између Министарства привреде и Дирекције, односно измештања надлежности за именовање тела за оверавање мерила (садашњи послови овлашћивања тела), са Дирекције на Министарство. С тим у вези Предлогом закона је предложено да су запослени и друга ангажована лица који у именованом телу за оверавање мерила обављају послове оверавања мерила дужни да прибаве и одржавају лиценцу као доказ стручне оспособљености за обављање тих послова, као и да лиценцу може прибавити и лице које није запослено или ангажовано у именованом телу за оверавање мерила. Дирекција решењем издаје лиценцу лицу које испуњава прописане услове у погледу стручне оспособљености за обављање послова оверавања једне врсте мерила, чиме се омогућава и другим физичким лицима, која нису особље тела за оверавање мерила, да прибаве лиценцу, уколико испуњавају прописане услове. Трошкове издавања лиценце сноси подносилац захтева или правно лице у коме је подносилац захтева запослен или ангажован. Издату лиценцу Дирекција ће одузети, односно суспендовати на одређено време, решењем, ако утврди да лице које је прибавило лиценцу несавесно, незаконито, односно нестручно обавља послове за које му је лиценца издата или ако му је лиценца издата на основу нетачних или неистинитих података. Овим чланом је прописано и да се против решења којим је издата лиценца, односно против решења којим је одузета, односно суспендована лиценца може изјавити жалба Министарству у року од 15 од дана достављања решења, да је решење Министарства коначно и против њега се може покренути управни спор. Лице коме је лиценца суспендована на одређено време, односно одузета, не може обављати послове оверавања мерила током периода суспензије, нити може обновити лиценцу у року од једне године од дана одузимања лиценце. О важећим лиценцама Дирекција води евиденцију,

са прописаним садржајем и чини је јавно доступном на својој интернет страници. Лиценца није временски ограничена, а Дирекција проверава испуњеност услова за одржавање лиценце приликом битне измене техничког прописа за поједине врсте мерила и у случају када утврди да ти услови више нису испуњени доноси решење којим суспендује лиценцу на одређено време, односно којим одузима лиценцу. Министар ближе уређује начин провере испуњености услова за прибављање и одржавање лиценце за обављање послова оверавања мерила.

Чланом 14. Предлога закона прописано је да Министарство доноси решење о именовану тела за оверавање мерила, на захтев правног лица, уколико то лице испуњава прописане услове. Наиме, Предлогом закона је предложено измештање надлежности за обављање послова именованог тела за оверавање мерила (садашњи послови овлашћивања тела), које по важећем закону обавља Дирекција, а које ће убудуће да обавља Министарство. При доношењу решења о именовану тела сматраће се да правно лице испуњава прописане услове за именоване, ако поседује акт о оспособљености за обављање послова оверавања мерила. Такође, при доношењу решења сматраће се да правно лице испуњава услове за именоване, осим услова који се односи на поседовање одговарајуће лиценце особља за обављање послова оверавања мерила, ако је обим послова прегледа и испитивања мерила у целости покривен обимом послова садржаних у сертификату о акредитацији, који је то правно лице прибавило у поступку акредитације. На овај начин је правним лицима, подносиоцима захтева за именоване тела за оверавање мерила, омогућен избор између два начина доказивања испуњености прописаних услова (актом о оспособљености или сертификатом о акредитацији), с тим што је у случају доказивања испуњености прописаних услова сертификатом о акредитацији, подносилац захтева у обавези да докаже испуњеност услова који се односи на поседовање одговарајуће лиценце особља које ће обављати послове оверавања мерила.

У погледу начина и поступка именованог тела за обављање послова оверавања мерила прописано је да се тај поступак спроводи у складу са законом којим су уређени технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености. Рок важења решења о именовану тела за оверавање мерила одређује се у складу са законом којим су уређени технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености, то решење је коначно и против њега се може покренути управни спор. Министарство као јавну књигу води регистар именованих тела за оверавање мерила.

Чланом 15. Предлога закона прописане су обавезе именованог тела за оверавање мерила, и то: да обавља послове оверавања мерила у складу са прописима и решењем о именовану; да одмах обавести Министарство о свим променама које би могле утицати на испуњеност прописаних услова, као и о свим променама података о именованом телу; да води и доставља Дирекцији евиденције о овереним мерилима, као и о мерилима чије је оверавање одбијено, ради уписа у Регистар оверених мерила и мерила чије је оверавање одбијено; да престане са обављањем послова оверавања мерила у периоду суспензије решења о именовану, као и да задужи и раздужи жигове за оверавање мерила. Овим чланом прописан је и поступак задуживања и раздуживања жигова за оверавање мерила, у складу са којим је именовано тело дужно да Дирекцији поднесе захтев за задуживање жигова, уредан захтев Дирекција оверава и доставља га именованом телу, заједно са задуженим жиговима за текућу годину, чиме потврђује да су жигови задужени. Именовано тело је дужно да код Дирекције неискоришћене жигове раздужи након истека рока важења жига, односно у случају доношења решења о укидању решења о именовану, Дирекција оверава уредан захтев чиме потврђује да су жигови раздужени. Приликом обављања послова оверавања мерила, именовано тело

наплаћује трошкове оверавања мерила које сноси подносилац захтева за оверавање мерила у складу са ценовником, који је именовано тело у обавези да утврди и учини га јавно доступним.

Чланом 16. Предлога закона је прописано да се евиденција о овереним мерилима, као и о мерилима чије је оверавање одбијено, коју је у обавези да води и доставља Дирекцији именовано тело за оверавање мерила, води у електронском облику. Прописан је и садржај те евиденције. Именовано тело за оверавање мерила има обавезу да ту евиденцију чува у периоду важења жига, а најмање три године, као и да је доставља Дирекцији у првој половини текућег месеца за претходни месец.

Чланом 17. Предлога закона прописано је да се вођење регистра именованих тела за оверавање мерила, као и друга питања везана за рад тих тела спроводи у складу са законом којим су уређени технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености.

Члан 18. Предлога закона садржи одредбе које се односе на Метролошки савет. Ради давања стручних мишљења и учествовања у реализацији пројектних задатака из области метрологије Влада оснива Метролошки савет, као стручно саветодавно тело. Метролошки савет даје стручна мишљења у погледу развоја метролошког система Републике Србије; предлаже научне и образовне активности у области метрологије, као и приоритете у научним истраживачко-развојним пројектима у области метрологије. Метролошки савет на захтев Дирекције даје стручна образложења, односно мишљења поводом објављених метролошких информација које су од јавног интереса. У Метролошки савет именују се истакнути стручњаци из области метрологије, представници министарстава, као и представници заинтересованих страна. Метролошки савет има председника и најмање шест чланова, доноси пословник о раду, а стручне и административне послове за потребе савета врши Дирекција.

Члан 19. Предлога закона садржи одредбе које се односе на законске мерне јединице које се употребљавају у Републици Србији и њиме је прописано да су то јединице Међународног система јединица (Systeme International d'Units, SI), као и јединице које нису обухваћене Међународним системом јединица, а које се могу користити у складу са овим законом. Овим чланом прописана је обавеза да правно лице и предузетник употребљавају законске мерне јединице у оквиру обављања делатности. Законске мерне јединице које се употребљавају у Републици Србији, њихове називе, ознаке, као и начин њихове употребе ближе уређује Влада.

Члан 20. Предлога закона садржи одредбе које се односе на еталоне Републике Србије и њиме је прописано да је еталон Републике Србије еталон који је одлуком о проглашењу признат као основа за додељивање вредности величине другим еталонима исте величине посредством непрекидног ланца еталонирања и помоћу кога се најтачније остварује одређена SI јединица у Републици Србији (у даљем тексту: национални еталон). Национални еталон мора да испуњава одређене услове, који су прописани овим чланом. Одлуку о проглашењу националног еталона доноси директор Дирекције. Дирекција развија, остварује, проглашава, чува, одржава и усавршава националне еталоне и обезбеђује њихову следивост до међународног нивоа. Национални еталони у Републици Србији служе за обезбеђење следивости резултата мерења помоћу које се тај резултат доводи у везу са наведеном референцом, посредством непрекидног ланца еталонирања, од којих свако доприноси утврђеној мерној несигурности.

Члан 21. Предлога закона садржи одредбе које се односе на именоване носиоце националних еталона и прописује да директор Дирекције може одлуку из члана 20. став 1. овог закона донети и за еталон који се чува, одржава и чије се метролошке карактеристике унапређују од стране органа државне управе,

односно другог правног лица. Том одлуком директор Дирекције, након провере испуњености прописаних услова, именује за носиоца националног еталона одређене SI јединице орган државне управе, односно друго правно лице, на његов захтев, на временски период од пет година. Овим чланом прописани су и услови које орган државне управе, односно друго правно лице мора да испуњава да би био именован за носиоца националног еталона, а ти услови се односе нарочито на стручну оспособљеност запослених и других ангажованих лица; просторије и опрему за рад; обезбеђење следивости до међународног еталона или националних еталона других држава, као и на услов у погледу система менаџмента лабораторијама. Прописано је такође и које податке садржи захтев за именовање. Ако се утврди да именовани носилац националног еталона не чува, не одржава или не унапређује метролошке карактеристике националног еталона у складу са одредбама овог закона, може се одредити рок за отклањање утврђене неправилности који не може бити дужи од 12 месеци и/или донети одлука о привременом или трајном укидању одлуке из става 1. овог члана. Одлука из става 1. овог члана може бити укинута и на захтев именованог носиоца националног еталона. Министар ближе уређује услове и начин провере испуњености услова за признавање националних еталона за поједине величине и именовање носиоца националног еталона, услове и начин коришћења националног еталона, као и садржај одлуке о проглашењу националног еталона и именовању носиоца националног еталона.

Чланом 22. Предлога закона прописано је да резултати мерења морају бити следиви до националних еталона или уколико их нема до међународних еталона, или им је употребом референтних материјала обезбеђена метролошка следивост на одговарајући начин.

Члан 23. Предлога закона садржи одредбе које се односе на законско време и дистрибуцију законског времена Републике Србије. Правна лица и предузетници у оквиру обављања делатности, у званичне и пословне сврхе и у сврхе јавног објављивања/оглашавања морају користити законско време Републике Србије. Дирекција организује и врши дистрибуцију законског времена Републике Србије као јавну дистрибуцију и дистрибуцију са ограниченим приступом. Предлогом закона се у области дистрибуције законског времена Републике Србије, која важећим законом није разрађена, као нов посао Дирекције предлаже дистрибуција законског времена са ограниченим приступом која је доступна правним лицима и предузетницима за сопствене потребе или за потребе даље дистрибуције. Поред Дирекције, ту дистрибуцију моћи ће да спроводе и правна лица и предузетници који за потребе даље дистрибуције преузимају законско време од Дирекције, којима је Дирекција одобрила даљу дистрибуцију законског времена и који испуњавају услове у погледу стручне оспособљености особља и опреме за даљу дистрибуцију законског времена. Приликом вршења надзора над употребом законског времена Дирекција проверава одржавање испуњености прописаних услова и може решењем одузети дато одобрење. Против решења којим је Дирекција одобрила вршење даље дистрибуције законског времена, као и против решења којим је одузето одобрење, може се изјавити жалба Министарству у року од 15 од дана достављања решења. Решење Министарства је коначно и против њега се може покренути управни спор. Овим чланом је прописано и да Министар ближе уређује услове из става 5. овог члана, као и образац захтева за дистрибуцију законског времена са ограниченим приступом.

Чланом 24. Предлога закона прописано је да се законска контрола мерила, претходно упакованих производа и мерних боца користи у функцији: промета роба и услуга; заштите здравља и опште безбедности; заштите животне средине и природних ресурса; контроле и безбедности саобраћаја; заштите потрошача, као и у функцији наплате путарине, такси, тарифе, пореза, премија, казни, накнада, одштета или сличних врста плаћања на основу резултата

мерења. Такође је прописано и да министар ближе прописује врсте мерила која подлежу законској контроли, односно за која је прописано спровођење поступка оцењивања усаглашености и одобрења типа мерила, оверавање мерила, временске интервале периодичног оверавања тих мерила, као и врсте мерила чије оверавање обавља Дирекција, односно именована тела за оверавање мерила.

Чланом 25. Предлога закона прописују се захтеви за стављање мерила на тржиште и у употребу. Правно лице и предузетник ставља мерило на тржиште и у употребу ако је усаглашено са прописаним захтевима, ако је његова усаглашеност оцењена према прописаном поступку, ако је означено у складу са прописима и ако га прате прописане исправе о усаглашености и друга прописана документација. Министар за мерила која подлежу законској контроли ближе прописује захтеве које мора да испуњава мерило које се испоручује на тржишту, односно ставља у употребу, поступке оцењивања усаглашености, исправе о усаглашености, документацију која прати мерило приликом испоруке на тржишту, односно стављања у употребу, натписе, ознаке и жигове на мерилима, као и друге захтеве у погледу својстава мерила. Овим чланом прописано је и да се на обавезе произвођача, заступника, увозника и дистрибутера мерила, као и за услове, односно захтеве за именовано тело за оцењивање усаглашености мерила примењују одредбе закона којим се уређују технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености. Такође је прописано и да се пропис из става 2. овог члана може позвати на српски стандард у складу са законом којим се уређују технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености, као и на нормативни документ. Министар саставља списак српских стандарда, односно нормативних докумената у вези са прописима из става 2. овог члана који се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Члан 26. Предлога закона садржи одредбе које се односе на именована тела за оцењивање усаглашености мерила. Њиме је прописано да, ако је прописом из члана 25. став 2. овог закона утврђено да оцењивање усаглашености спроводи именовано тело, тим актом се утврђују и услови, односно захтеви које то тело мора да испуни. Такође је прописано и да се на начин утврђивања испуњености услова за именовање, начин именовања и рада именованог тела, вођење регистра именованих тела за оцењивање усаглашености мерила, пријављивање именованих тела за оцењивање усаглашености мерила одговарајућој међународној организацији, као и на услове и начин суспензије и одузимања именовања, надзор над радом именованих тела, као и на друге послове у вези са именовањем, примењују одредбе закона којим се уређују технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености.

Члан 27. Предлога закона садржи одредбе које се односе на одобрење типа мерила. Сертификат о одобрењу типа мерила издаје Дирекција на захтев произвођача или његовог заступника. Ако се у поступку одобрења типа утврди да одређени тип мерила испуњава прописане захтеве, издаје се сертификат о одобрењу типа мерила, са роком важења од 10 година, али изузетно, рок важења сертификата може бити краћи од 10 година за поједине врсте мерила у зависности од стања развоја технике и технологије за те врсте мерила. Уколико се у том поступку утврди да одређени тип мерила не испуњава прописане захтеве, Дирекција доноси одлуку о одбијању издавања сертификата о одобрењу типа и обавештава о томе подносиоца захтева, наводећи разлоге за одбијање. Дирекција може повући издату исправу о одобрењу типа мерила у одређеним случајевима, који су овим чланом прописани и у случају повлачења те исправе, дефинисана је обавеза за произвођача или његовог заступника да сва мерила тог типа повуче односно опозове, таква мерила се бришу из регистра оверених мерила и не могу се стављати на тржиште и у употребу. Поступање по примедбама на издате сертификате о одобрењу типа мерила, на

одлуке о неиздавању сертификата о одобрењу типа мерила, као и на одлуку о повлачењу исправа о одобрењу типа предвиђено је прописом који се односи на одобрење типа мерила. За мерило на коме је извршена преправка мора се спровести поновно испитивање типа мерила, односно оцењивање усаглашености мерила, а захтев Дирекцији подноси правно лице или предузетник који је извршио преправку. Овим чланом прописано је и да Министар ближе уређује услове и начин одобрења типа мерила, техничку документацију коју је потребно приложити, број мерила истог типа који треба доставити, садржај и начин чувања извештаја о спроведеним испитивањима, садржај сертификата о одобрењу типа, начин означавања одобреног типа мерила, начин чувања техничке документације и испитаних мерила, поступање по примедбама подносиоца захтева, као и услове и начин измене и допуне, односно повлачења издатог сертификата о одобрењу типа мерила. Обавештења о издатим и повученим исправама о одобрењу типа мерила, објављују се у гласилу Дирекције, и јавно су доступна на интернет страници Дирекције.

Члан 28. Предлога закона садржи одредбе које се односе на оверавање мерила и прописује да оверавање мерила врше Дирекција и именована тела за оверавање мерила, по поднетом захтеву, а након спроведеног поступка прегледа мерила, чиме се потврђује да је мерило у складу са одобреним типом мерила, односно да испуњава прописане метролошке захтеве. Уколико Дирекција, односно именовано тело за оверавање мерила у поступку прегледа, утврди да је одређено мерило у складу са одобреним типом мерила, односно да испуњава прописане метролошке захтеве, овериће мерило и о томе ће сачинити записник. Уколико Дирекција, односно именовано тело за оверавање мерила у поступку прегледа, утврди да одређено мерило није у складу са одобреним типом мерила, односно да не испуњава прописане метролошке захтеве, неће оверити мерило, о томе ће сачинити записник и одбиће оверавање. У погледу врсте оверавања мерила, оверавање мерила може бити прво, периодично или ванредно. Дирекција, односно именовано тело за оверавање мерила је дужно да за оверено мерило, на захтев, изда сертификат о оверавању мерила. Овим чланом је прописано и да министар ближе уређује начин и услове оверавање мерила, начин, услове и рокове чувања потребне документације, као и садржину записника о оверавању мерила.

Члан 29. Предлога закона садржи одредбе које се односе на прво оверавање мерила и прописује да првом оверавању подлежу нова мерила у нехармонизованој области, за која је претходно одобрен тип, као и да изузетно од наведеног, првом оверавању подлежу нова мерила за која није претходно одобрен тип, уколико је то прописано посебним прописима који се доносе на основу овог закона. Мерило на прво оверавање, када је то прописано, подноси произвођач, заступник, увозник, односно дистрибутер мерила.

Члан 30. Предлога закона садржи одредбе које се односе на мерила у употреби и прописује да се мерила употребљавају у складу са њиховом наменом, морају да испуњавају прописане захтеве, а када је то прописано, морају бити оверена. Овим чланом прописано је и да министар за поједина мерила прописује захтеве за мерила током века употребе, оверавање мерила током века употребе, методе мерења, карактеристике опреме за утврђивање испуњености захтева, документацију која прати мерило током века употребе, натписе, ознаке и жигове на мерилима, садржину обрасца за резултате испитивања, односно мерења, као и друге захтеве у погледу својстава мерила.

Члан 31. Предлога закона садржи одредбе које се односе на обавезе власника мерила и прописује да су власници мерила, односно правна лица, предузетници, као и физичка лица, дужни да: постављају и користе мерила на начин којим се обезбеђује прописана тачност мерења, и у том смислу одговорни су за техничку исправност мерила и тачност мерних резултата; да

одржавају мерила у техничком стању које обезбеђује тачност мерења; да подносе мерила на периодично оверавање Дирекцији или именованом телу за оверавање мерила, по свом избору, у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона, као и да подносе мерила на ванредно оверавање за која периодично оверавање није извршено у прописаном року. Поред наведених обавеза, правно лице које врши снабдевање топлом и хладном водом, без обзира да ли је власник водомера, води евиденцију о тим мерилима која садржи, нарочито, податке о почетку употребе мерила, као и о одржавању и оверавању мерила у употреби. Такође, поред наведених обавеза, енергетски субјекти одговорни за мерила електричне енергије, топлотне енергије и природног гаса у складу са прописима у области енергетике, без обзира да ли су власници тих мерила, воде евиденцију о тим мерилима која садржи, нарочито, податке о почетку употребе мерила, као и о одржавању и оверавању мерила у употреби. Предлогом закона се омогућава власницима мерила, осим лицима која врше снабдевање топлом и хладном водом, односно енергетским субјектима одговорним за мерила електричне енергије, топлотне енергије и природног гаса, да своју обавезу подношења мерила на периодично оверавање, могу уговором пренети на корисника мерила. Субјекти из ст. 1. 2. и 3. овог члана дужни су да мерило које више не употребљавају, на видном месту означе ознаком: „мерило није у употреби”.

Чланом 32. Предлога закона прописано је да се периодично оверавање мерила спроводи у временским интервалима за одређену врсту мерила у складу са прописом којим су уређене врсте мерила која подлежу законској контроли. Такође, за мерила из става 1. овог члана временски интервал периодичног оверавања почиње да се рачуна од датума када је извршено оцењивање усаглашености, односно од датума првог оверавања мерила.

Чланом 33. Предлога закона прописано је да ванредном оверавању подлежу мерила на којима је због квара, односно других техничких недостатака, пре истека рока периодичног оверавања, извршена поправка, као и мерила за која периодично оверавање није извршено у прописаном року. Правно лице, односно предузетник који је извршио поправку мерила, дужно је да поднесе мерило на ванредно оверавање.

Чланом 34. Предлога закона прописано је да се при оверавању мерила у Републици Србији, та мерила означавају прописаним жиговима. Именовано тело Дирекцији подноси захтев за задуживање жигова. Именовано тело је дужно да код Дирекције неискоришћене жигове раздужи након истека рока важења жига односно у случају доношења решења о укидању решења о именовању. Овим чланом прописано је и да министар ближе уређује врсту, облик и начин стављања жигова који се употребљавају при оверавању мерила, рок њиховог важења, садржај сертификата о оверавању мерила, као и начин чувања, евидентирања, задуживања и раздуживања жигова која користе именована тела за оверавање мерила.

Чланом 35. Предлога закона прописано је да жиг на мерилу, односно сертификат о оверавању мерила престаје да важи ако је истекао рок на који је мерило оверено; ако је на мерилу извршена преправка, односно поправка која може утицати на његове метролошке карактеристике; ако је мерило неисправно или оштећено на такав начин да је могло изгубити неко својство битно за оверавање; ако је жиг уништен, уклоњен, промењен или на било који други начин оштећен, као и у случају када је мерило променом места уградње изгубило своје метролошке карактеристике. Правно лице, предузетник, као и физичко лице не сме употребљавати мерило чији је жиг, односно сертификат о оверавању мерила престао да важи, нити може користити резултат мерења тог мерила.

Члан 36. Предлога закона садржи одредбе које се односе на ванредни преглед мерила у употреби. У случају сумње у исправност мерила, заинтересовано

лице може тражити од Дирекције ванредни преглед мерила у употреби и издавање извештаја о ванредном прегледу мерила у употреби. У погледу трошкова тог прегледа, прописано је да трошкове сноси подносилац захтева, у случају када оверено мерило са важећим жигом задовољава прописане метролошке захтеве, односно власник мерила, у случају када мерило не задовољава прописане метролошке захтеве. Овим чланом је прописано и да министар ближе уређује начин ванредног прегледа мерила, као и садржај и рок чувања извештаја о ванредном прегледу мерила у употреби.

Чланом 37. прописано је да Дирекција води регистар оверених мерила и мерила чије је оверавање одбијено, као и да се упис података у тај регистар спроводи у складу са подацима које Дирекцији достављају именована тела за оверавање мерила (о овереним мерилима и о мерилима чије је оверавање одбијено). Дирекција на захтев надлежног министарства доставља информације како о овереним, тако и о мерилима чије је оверавање одбијено. Ради целovitости евиденције о мерилима која се стављају на тржиште и у употребу, овим чланом је прописано и да именовано тело за оцењивање усаглашености мерила доставља Дирекцији евиденцију о мерилу у чијем оцењивању усаглашености је учествовало, и то у року од 60 дана од дана издавања исправе о усаглашености.

Члан 38. Предлога закона садржи одредбе које се односе на метролошку експертизу и прописује да метролошку експертизу спроводи Дирекција, након чега издаје извештај о извршеном прегледу. Метролошку експертизу Дирекција може спровести укључивањем других експерата и подуговарањем мерних могућности тела за оцењивање усаглашености, као и других правних лица. Трошкове метролошке експертизе сноси подносилац захтева. Овим чланом је прописано и да министар ближе уређује садржај и начин спровођења метролошке експертизе.

Чланом 39. Предлога закона прописано је да пакер, односно увозник може ставити на тржиште претходно упаковане производе само ако испуњавају прописане метролошке захтеве, ако је називна количина означена тачно, јасно и недвосмислено и када њихова стварна количина не одступа од означене називне количине. Дефинисано је да се у смислу овог закона, као претходно упаковани производи, не сматрају бесплатни узорци који се као претходно упаковани производи користе у маркетингу и у пружању услуга. Пакер, односно увозник претходно упакованих производа одговоран је за испуњавање метролошких и других захтева прописаних овим законом и прописима донетим на основу овог закона. Пакер, односно увозник претходно упакованих производа дужан је да обезбеди спровођење прописаног поступка утврђивања испуњености прописаних метролошких захтева, као и документацију којом се потврђује да претходно упаковани производи испуњавају прописане захтеве и њену доступност надлежним органима. Дирекција спроводи поступак испитивања претходно упакованих производа ради провере испуњености метролошких захтева и издаје сертификат о испуњености тих захтева. Такође, прописано је и да министар ближе уређује начин и поступак испитивања претходно упакованих производа ради провере испуњености метролошких захтева, захтеве за опрему која се користи приликом мерења стварне количине претходно упакованих производа, метролошке захтеве које морају да испуне количине претходно упакованих производа, начин означавања количина, као и дозвољена одступања стварних количина од означених називних количина.

Члан 40. Предлога закона садржи одредбе које се односе на знак усаглашености количине претходно упакованог производа са метролошким захтевима. Пакер, односно увозник, може да стави знак усаглашености количине претходно упакованог производа са метролошким захтевима само након спроведеног прописаног поступка утврђивања испуњености метролошких захтева. Такође, пакер, односно увозник претходно упакованих производа који

су означени знаком усаглашености мора доставити Дирекцији писано обавештење о таквим производима, а на основу тог обавештења Дирекција одобрава употребу знака усаглашености количине претходно упакованог производа са метролошким захтевима, о томе води евиденцију и врши регистрацију пакера. Такође, обавезу достављања писаног обавештења Дирекцији имају и пакери који имају намеру да знаком усаглашености означи претходно упаковани производ, односно сви они који користе знак усаглашености количине претходно упакованог производа са метролошким захтевима. Пакер, односно увозник претходно упакованог производа који је означен знаком усаглашености количине претходно упакованог производа са метролошким захтевима, у обавези је да обезбеди испуњеност посебних захтева прописаних за количину, означавање, документовање усаглашености количине претходно упакованих производа са метролошким захтевима, као и захтева за опрему која се користи у производњи и интерној контроли количине претходно упакованих производа. Такође, прописано је и да министар прописује величину и облик знака усаглашености количине претходно упакованог производа, начин постављања тог знака, прописани поступак утврђивања испуњености метролошких захтева, као и начин и услове документовања усаглашености количине претходно упакованог производа са метролошким захтевима.

Члан 41. Предлога закона прописује да ванредно испитивање претходно упакованих производа ради провере усаглашености са прописаним метролошким захтевима као и одредбама овог закона спроводи Дирекција, и то на захтев надлежног органа, физичког или правног лица.

Члан 42. Предлога закона садржи одредбе које се односе на мерне боце. Правна лица, односно предузетници који су произвођачи мерних боца, које се користе као мерне посуде за претходно упаковане производе, могу да ставе на тржиште мерне боце означене знаком „з” (обрнуто епсилон) само када имају сертификат Дирекције о испуњености метролошких захтева; врше проверу испуњености прописаних метролошких захтева у погледу допуштених одступања, као и када постављају прописане натписе и ознаке. Ознаку произвођача којом се на јасан и недвосмислен начин произвођач идентификује, одобрава Дирекција и уписује је у регистар одобрених ознака произвођача мерних боца. Такође, прописано је и да министар ближе уређује захтеве за мерне боце, допуштена одступања запремине, начин и услове одобравања ознаке произвођача, величину и облик знака усаглашености, начин провере испуњености прописаних метролошких захтева, као и натписе и ознаке на боцама као мерним посудама.

Чланом 43. Предлога закона прописано је да у Републици Србији важе исправе и знаци усаглашености мерила, претходно упакованих производа и мерних боца издати у иностранству, ако су издати у складу са закљученим међународним уговором чији је потписник Република Србија. Дирекција може издати домаћу исправу о усаглашености мерила на основу иностране исправе о усаглашености мерила, односно резултата мерења, ако су издати под условима који обезбеђују испуњеност захтева који су у Републици Србији прописани за та мерила. У случају да Дирекција изда домаћу исправу о усаглашености мерила, важи инострани заштитни жиг који је стављен на мерило на основу иностране исправе, а чији је циљ заштита мерила од свих неовлашћених модификација, промена подешавања, уклањања делова, као и од модификације софтвера.

Чланом 44. Предлога закона прописује се да надзор над спровођењем овог закона врши Министарство.

Чланом 45. Предлога закона прописује се да метролошки надзор и надзор над употребом законског времена у Републици Србији спроводи Дирекција, и то у складу са прописима којима се уређује тржишни и инспекцијски надзор, као и да

тај надзор Дирекција врши преко метролошких инспектора, односно лица овлашћених за вршење метролошког надзора (у даљем тексту: инспектор). Као последица нових послова Дирекције који се односе на дистрибуцију законског времена Републике Србије, надзор над употребом законског времена у Републици Србији је Предлогом закона предложен као нова активност Дирекције у вршењу надзора. Овим чланом је прописано и да метролошки инспектор може бити лице које испуњава услове прописане законом којим се уређује инспекцијски надзор и да мора имати службену легитимацију у складу са тим законом. Овим одредбама врши се додатно усклађивање са одредбама Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15, 44/18-др.закон и 95/18), будући да је важећим Законом о метрологији прописано да метролошки надзор врши Дирекција за мере и драгоцене метале, преко лица овлашћених за вршење тог надзора (метролошки инспектори), који морају да имају положен стручни испит за метролошког инспектора, као и службену легитимацију. Важећим законом је такође прописано да министар надлежан за послове метрологије подзаконским актима прописује садржај и начин спровођења стручног испита за метролошког инспектора, као и образац и садржину службене легитимације инспектора, услове под којима се та легитимација издаје и престаје да важи, начин уништавања, као и начин вођења евиденције о издатим службеним легитимацијама. Такође је прописано и да начин вршења метролошког надзора ближе уређује Влада. Важећа Уредба која уређује ова питања, као и Правилник о обрасцу и садржини службене легитимације лица овлашћеног за вршење метролошког надзора („Службени гласник РС”, број 16/12), Предлогом закона се стављају ван снаге, даном ступања на снагу новог закона. Прописано је и да се на утврђивање трошкова спровођења испитивања за потребе метролошког надзора и надзора над употребом законског времена у Републици Србији примењује закон којим се уређује тржишни надзор.

Чланом 46. Предлога закона прописује се шта се проверава приликом вршења метролошког надзора и надзора над употребом законског времена у Републици Србији.

Чланом 47. Предлога закона прописано је да, ако се у вршењу надзора над мерилима, претходно упакованим производима и мерним боцама који су стављени на тржиште утврди да не испуњавају прописане захтеве, инспектор налаже отклањање утврђених неправилности и недостатака у одређеном року и привремено забрањује њихово стављање на тржиште, до отклањања утврђених неправилности. Ако утврђени недостаци не буду отклоњени у одређеном року, инспектор доноси решење о повлачењу са тржишта мерила, претходно упакованих производа и мерних боца. Против тог решења може се изјавити жалба министарству надлежном за послове метрологије, у року од 15 дана од дана достављања решења. Жалба не одлаже извршење решења.

Члан 48. Предлога закона, аналогно члану 47. Предлога закона прописује надлежности инспектора при вршењу надзора над мерилима у употреби.

Члан 49. Предлога закона садржи одредбе које се односе на формалну неусаглашеност мерила. С тим у вези, уколико инспектор утврди једну од формалних неусаглашености мерила налаже произвођачу, заступнику, увознику, односно дистрибутеру мерила, да у складу са прописаним обавезама, отклони неусаглашености у одређеном року. Овим чланом дефинисано је и да формална неусаглашеност може бити одсуство знака усаглашености; стављање знака усаглашености супротно одредбама овог закона и прописа

донетих на основу овог закона; несачињавање декларације о усаглашености, односно друге исправе о усаглашености у складу са захтевима техничког прописа; неисправно сачињавање декларације, односно друге исправе о усаглашености у складу са захтевима техничког прописа; недоступност или некомплетност техничке документације, као и друга неусаглашеност која је техничким прописом донетим на основу овог закона прописана као формална неусаглашеност.

Такође је прописано и да у случају да произвођач, заступник, увозник, односно дистрибутер мерила не отклони формалну неусаглашеност у одређеном року, инспектор предузима одговарајуће мере за ограничавање или забрану испоруке производа на тржишту или за повлачење или опозив производа са тржишта, у складу са законом којим се уређује тржишни надзор.

Чланом 50. Предлога закона прописано је да надзор над радом именованих тела за оцењивање усаглашености мерила врши Министарство у складу са законом којим се уређују технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености, као и да надзор над радом именованих тела за оверавање мерила у складу са овим законом врши, такође Министарство.

Чланом 51. Предлога закона дефинише се предмет провере у вршењу надзора над радом именованих тела за оверавање мерила.

Члан 52. Предлога закона садржи одредбе о суспензији и одузимању именовања за обављање послова оверавања мерила. Министарство ће донети решење о суспензији или одузимању именовања за обављање послова оверавања мерила уколико именовано тело за оверавање мерила престане да испуњава прописане услове, као и уколико то тело обавља послове оверавања мерила супротно одредбама овог закона и других прописа у области метрологије. Суспензија или одузимање именовања може бити у целости или делимично. Максималан период трајања суспензије је шест месеци од дана доношења решења о суспензији. Пре доношења решења о суспензији именовања Министарство може да одреди рок за отклањање недостатака који не може бити дужи од 60 дана. Током трајања суспензије именовања, именовано тело за оверавање мерила не сме обављати послове оверавања мерила који су предмет суспензије.

Овим чланом прописано је и да у случају да именовано тело за оверавање мерила током трајања суспензије именовања обавља послове оверавања мерила, или не отклони неусаглашеност до истека суспензије, Министарство доноси решење о одузимању именовања за послове који су предмет суспензије. У случају одузимања именовања због обављања послова оверавања мерила супротно одредбама овог закона и других прописа у области метрологије, именовано тело за оверавање мерила не може поднети захтев за именовање за исте послове у периоду од годину дана од дана правноснажности решења о одузимању именовања. Овим чланом прописани су и случајеви у којима ће Министарство, без одређивања рока за отклањање утврђених неправилности и недостатака и без претходне суспензије, одузети именовање у целости или делимично (нпр. ако се утврди да именовано тело није вратило неупотребљене жигове које је задужило од Дирекције итд.). Прописано је и да ће Министарство суспендовати, односно одузети именовање ако се на основу обавештења именованог тела за оверавање мерила из члана 15. тачка 2) овог закона утврди да је именовано тело за оверавање мерила престало да испуњава прописане услове. Приликом надзора над радом именованих тела за оверавање мерила може се донети ново решење о утврђивању смањења обима именовања. Решење о суспензији или одузимању именовања за обављање послова оверавања мерила, као и решење о утврђивању смањења обима именовања је коначно и против њега се може покренути управни спор. Овај члан дефинише и да се именовано тело брише из

регистра именованих тела за оверавање мерила на основу коначног решења о одузимању именовања.

Чланом 53. Предлога закона прописују се казнене одредбе.

Чланом 54. Предлога закона прописује се да инспектор неће поднети захтев за покретање прекршајног поступка против произвођача, заступника, увозника, односно дистрибутера за кога је утврђено да је први пут испоручио на тржиште формално неусаглашено мерило, под условом да је неусаглашеност отклоњена у року који је одредио инспектор.

Чланом 55. Предлога закона прописују се рокови у којима ће се донети подзаконски акти за спровођење овог закона, као и Одлука Владе о оснивању Метролошког савета.

Чланом 56. Предлога закона прописано је да ће се до доношења аката прописаних овим законом примењивати прописи донети на основу Закона о метрологији („Службени гласник РС”, број 15/16), уколико нису у супротности са овим законом.

Члан 57. прописује да Метролошки савет који је основан Одлуком о оснивању метролошког савета („Службени гласник РС”, број 7/18), наставља да ради до доношења нове Одлуке Владе. Овај члан такође прописује прелазне одредбе у вези са: важењем издатих Уверења о одобрењу типа мерила у хармонизованој области, осим за неаутоматске ваге; сертификатима и другим исправама о одобрењу типа и оверавању мерила, као и ознакама, односно државним жиговима; радом овлашћених тела која су овлашћена за обављање послова оверавања мерила до дана ступања на снагу овог закона која настављају да раде као именована тела за оверавање мерила до дана истека рока решења о овлашћивању; запосленима и другим ангажованим лицима у овлашћеном телу; радом именованих носилаца националних еталона који настављају да раде као именовани носиоци националних еталона; важењем решења која се односе на овлашћивање привредних субјеката и других правних лица за обављање послова оверавања мерила. Такође, Министарство ће, приликом доношења решења о именовању тела за оверавање мерила, узети у обзир и друге доказе о стручности особља за оверавање мерила, у року од две године од дана доношења подзаконског акта којим се прописује прибављање лиценце. Дирекција ће, приликом доношења акта о оспособљености телу за оверавање мерила, узети у обзир и друге доказе о стручности особља за оверавање мерила, у року од две године од дана доношења подзаконског акта којим се прописује прибављање лиценце. Решења која се односе на овлашћивање привредних субјеката и других правних лица за обављање послова оверавања мерила, као и на признавање важења иностраних уверења, жигова и знакова усаглашености издата до дана ступања на снагу овог закона важе до истека рока на који су издата. Даном ступања на снагу овог закона Регистар овлашћених тела за оверавање мерила постаје Регистар именованих тела за оверавање мерила.

Овим чланом је прописано и да даном ступања на снагу овог закона одобрени ценовници овлашћених тела за оверавање мерила престају да важе и бришу се из Регистра овлашћених тела за оверавање мерила.

Чланом 58. Предлога закона прописано је да се поступци оцењивања усаглашености, поступци испитивања и одобрења типа мерила, односно оверавања мерила започети до дана ступања на снагу овог закона, морају окончати у складу са одредбама новог закона.

Чланом 59. Предлога закона прописано је да се поступци који се односе на овлашћивање привредних субјеката и других правних лица за обављање послова оверавања мерила, започети до дана ступања на снагу овог закона, морају окончати у складу са одредбама Закона према којем су започети. Тела за оверавање мерила која су овлашћена у складу са тим законом, уписују се,

као именована тела за оверавање мерила, у Регистар именованих тела за оверавање мерила.

Чланом 60. Предлога закона прописано је да ће се уверења о положеном стручном испиту узети у обзир приликом поступка издавања лиценци у делу који задовољава захтеве за издавање лиценци. Такође је прописано и да ће се за захтеве за издавање лиценце за обављање послова оверавања мерила, у прелазном периоду до прописивања таксе за издавање лиценце, примењивати такса прописана за полагање стручног испита за обављање послова оверавања мерила.

Чланом 61. Предлога закона прописано је да даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о метрологији („Службени гласник РС”, број 15/16), Уредба о начину вршења метролошког надзора („Службени гласник РС”, број 79/17), Правилник о обрасцу и садржини службене легитимације лица овлашћеног за вршење метролошког надзора („Службени гласник РС”, број 16/12), Правилник о критеријумима за одређивање висине трошкова оверавања мерила („Службени гласник РС”, број 34/17), Правилник о садржини и обрасцу, као и начину вођења евиденције коју воде овлашћена тела („Службени гласник РС”, број 77/17), као и Правилник о метролошким условима за справе за одређивање хектолитарске масе житарица и уљарица („Службени лист СРЈ”, број 80/94).

Чланом 62. Предлога закона прописано је ступање на снагу овог закона.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ОВОГ ЗАКОНА

За спровођење овог закона у току 2019. године нису потребна додатна средства из буџета Републике Србије, јер су иста већ опредељена Законом о буџету Републике Србије за 2019. годину („Службени гласник РС”, број 95/18), на Разделу 21, Глава 21.1, Програм 1503, Функција 130, Програмска активност/Пројекат 0004 Развој метролошког система, у износу од 198.763.000 динара.

АНАЛИЗА ЕФЕКТА ПРОПИСА

1. Одређивање проблема које закон треба да реши.

Област метрологије до сада је била уређена Законом о метрологији („Службени гласник РС”, број 15/16, у даљем тексту: Закон), као и подзаконским актима донетим на основу тог закона. Овај закон је у потпуности усклађен са европском регулативом и резултат је даљег усаглашавања области метрологије у Републици Србији са праксом која се у овој области примењује у Европској унији.

Важећим законом уређена је организација послова метрологије, законске мерне јединице и еталони Републике Србије, стављање на тржиште, односно испоручивање на тржиште, као и употреба мерила, оцењивање усаглашености мерила са прописаним захтевима, претходно упаковани производи, важење иностраних знакова и докумената, надзор, као и друга питања од значаја за метрологију.

Послове метрологије, у смислу важећег закона, у Републици Србији обављају: министарство надлежно за послове метрологије (Министарство привреде); орган управе надлежан за послове метрологије, односно Дирекција за мере и драгоцене метале (у даљем тексту: Дирекција); привредни субјекти и друга правна лица која су овлашћена за обављање послова оверавања мерила (у даљем тексту: овлашћена тела); привредни субјекти и друга правна лица именована за обављање послова оцењивања усаглашености мерила са прописаним захтевима (у даљем тексту: именована тела), као и именовани носиоци националних еталона.

1) Имајући у виду да су након ступања на снагу Закона донети системски закони и то Закон о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/16 - аутентично тумачење) и Закон о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15, 44/18 - др. закон и 95/18) неопходно је усагласити Закон у делу који уређује управни поступак, као и у делу који уређује инспекцијски надзор у области метрологије.

2) У складу са важећим законом, Дирекција спроводи поступак овлашћивања привредних субјеката и других правних лица за обављање послова оверавања мерила, односно решењем, у управном поступку, утврђује испуњеност услова за обављање послова оверавања мерила. Такође, важећим законом прописано је да послове оверавања мерила обављају овлашћена тела (привредни субјекти и друга правна лица која испуњавају прописане услове) и Дирекција (оверава само она мерила за чије оверавање није прописано да их оверавају овлашћена тела, као и мерила за чије оверавање нема овлашћених тела).

Од 2016. године, до другог квартала 2018. године, у Дирекцији је донето укупно 120 решења која се односе на овлашћивање тела за оверавање мерила.

Новим законским решењем по којем би Дирекцији било дозвољено да оверава све врсте мерила ствара се могућност сукоба интереса у случају када би истовремено Дирекција спроводила поступак утврђивања испуњености услова привредних субјеката за обављање послова оверавања мерила.

Наведени проблем могућег сукоба интереса није било могуће решити у оквиру постојећег регулаторног оквира, те је Предлогом закона предложено ново решење.

3) Важећим законом прописано је да привредни субјекти и друга правна лица могу обављати послове оверавања мерила (могу бити овлашћени) ако испуњавају услове, који су прописани законом, а ближе уређени подзаконским актом.

С тим у вези, прописано је да је један од услова за обављање послова оверавања мерила - поседовање сертификата о акредитацији. Оваквим законским решењем које прописује обавезност акредитације, условљено је да овлашћена тела за оверавање мерила могу да буду само акредитована тела за оцењивање усаглашености. С тим у вези, напомињемо да је област акредитације уређена Законом о акредитацији („Службени гласник РС”, број 73/10), у коме је чланом 4. став 1. прописано да је акредитација - добровољна. С друге стране, Акредитационо тело Србије у поступку по пријави за акредитацију, као и приликом доношења Одлуке о додељивању Сертификата о акредитацији у области метрологије, користи услуге метролога – техничких експерата који су често из реда лица која су запослена у Дирекцији.

Пракса је показала да решење из важећег закона о обавезности акредитације за потребе овлашћивања, у неким случајевима није у довољној мери адекватно за област мерила. Наиме, послови контролисања мерила, који су садржани у Обиму акредитације, као прилогу уз Сертификат о акредитацији, нису идентични са пословима оверавања мерила, из разлога што оверавање мерила подразумева преглед чији је резултат означавање (жигосање) мерила, односно издавање уверења о оверавању мерила. Такође, овлашћена тела су често имала примедбе на трошкове, као и време трајања поступка акредитације. Из ових разлога, Предлогом закона је предложено да поред акредитације, као једног од услова за овлашћивање (будуће именовање) тела за оверавање мерила, испуњеност одређених услова које правна лица треба да испуњавају да би била именована за обављање послова оверавања мерила може самостално проверавати и Дирекција, с обзиром да располаже стручним ресурсима, а да Министарство привреде, на бази поднетог захтева правног лица, акта о акредитацији који издаје Акредитационо тело Србије или акта о оспособљености који издаје Дирекција, и друге приложене документације решењем у управном поступку именује тела за оверавање мерила.

4) У складу са одредбама важећег закона, овлашћена тела, чији се рад заснива на пружању услуге оверавања мерила великом броју привредних субјеката, имају обавезу да утврде ценовник (висину трошкова за оверавање мерила), на који, након спроведеног поступка сагласност даје Министарство, а на основу критеријума које ближе уређује министар. На основу поднетих захтева овлашћених тела и достављених ценовника/измена ценовника, Министарство привреде је у 2017. години дало сагласност на 10 ценовника и 2 измене ценовника овлашћених тела, а у 2018. години – на 5 ценовника овлашћених тела.

Увођењем поступка сагласности на ценовник, овлашћено тело није могло да започне своје активности одмах по добијању решења о овлашћивању, што је неповољно утицало на пословање овлашћеног тела. Такође контролисана цене за послове оверавања су спутавале тржишно надметање тела за оверавање у обављању својих послова, што је индиректно утицало на трошкове корисника мерила који подлежу законској контроли.

5) Важећим законом је прописано да оверавање мерила обављају овлашћена тела (привредни субјекти и друга правна лица која испуњавају прописане услове) и Дирекција (оверава само она мерила за чије оверавање није прописано да их оверавају овлашћена тела, као и мерила за чије оверавање нема овлашћених тела), што се показало као ограничавајући фактор у раду Дирекције. Наиме, Правилником о врстама мерила која подлежу

законској контроли („Службени гласник РС”, број 13/18), прописано је да Дирекција (не и овлашћена тела) оверава 14 врста мерила, од укупно 37 врста мерила која подлежу обавезном оверавању, из разлога што се та мерила користе за мерења у областима од посебног значаја за државу (акцизни производи (горива), безбедност саобраћаја). Према актуелној евиденцији коју води Дирекција у Републици Србији је око 6 000 000 мерила која подлежу законској контроли.

У 2018. години од стране Дирекције и овлашћених тела оверено је око 610 000 мерила од тога Дирекција је оверила 2 000 мерила. Уочено је да овакво законско решење када су у питању мерила за која постоји мали број овлашћених тела, неповољно утиче на корисника мерила у смислу рокова и цене оверавања.

6) Имајући у виду да је једна од активности Дирекције управни поступак издавања Уверења о одобрењу типа мерила у нехармонизованој области, као и оверавање мерила, а имајући у виду да су послови одобрења типа и оверавања мерила пре свега стручне и техничке природе, у циљу ефикаснијег пословања у овој области се морају пронаћи другачија законска решења.

7) Важећим законом прописано је да послове оверавање мерила обављају овлашћена тела (привредни субјекти и друга правна лица која испуњавају прописане услове) и Дирекција (оверава само она мерила за чије оверавање није прописано да их оверавају овлашћена тела, као и мерила за чије оверавање нема овлашћених тела). Такође је прописано да су послови оверавања поверени послови. Статус поверених послова који се огледао у спровођењу управног поступка, наплаћивање републичке административне таксе, захтевом да се приходи од послова оверавања уплаћују у буџет отежавао је пословање овлашћеним телима. Имајући у виду да су послови оверавања пре свега стручне и техничке природе, у циљу ефикаснијег пословања привредних субјеката који обављају послове оверавања потребно је пронаћи нова законска решења.

8) У области дистрибуције времена, важећим законом је дефинисан појам „дистрибуције времена”, која у смислу тог закона, представља пренос законског времена од националног еталона времена и фреквенције Републике Србије до корисника на територији Републике Србије и прописано је да је дистрибуција времена један од послова које обавља Дирекција. Будући да важећи закон, осим дефинисања појма и прописивања дистрибуције времена као једног од послова Дирекције, не садржи одредбе којима се даље разрађује ова област, наведени проблем није било могуће решити у оквиру постојећег регулаторног оквира.

Будући да се сва нова решења предложена овим законом односе на материју која се није могла уредити другим правним актом, а имајући у виду и обим предложених измена, доношење новог Закона о метрологији представља једину могућност.

2. Циљеви који се доношењем закона постижу.

Законом је прописано да је циљ овог закона да обезбеди употребу мерних јединица усклађених са Међународним системом јединица; јединствено мерење у Републици Србији и поверење у резултате мерења спроведених ради заштите потрошача, живота и здравља људи и животиња, заштите животне средине, опште безбедности и заштите природних ресурса; следивост еталона Републике Србије до међународних еталона или националних еталона других

држава; слободну трговину и спречи непотребне препреке у трговини; подршку и развој одговарајуће метролошке инфраструктуре која обезбеђује следивост мерних резултата; усмеравање и финансирање метролошких истраживачких и развојних активности, као и брзо, тачно и лако разумљиво саопштавање и преношење информација о метролошким питањима.

1) С обзиром на врсту послова које обавља Дирекција као орган државне управе у саставу Министарства привреде у области предмета од драгоцених метала предложеним решењима предвиђено је да се начин обављања тих послова у потпуности усагласи са одредбама Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/16 - аутентично тумачење) и Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15, 44/18 - др. закон и 95/18) и испуне обавезе прописане наведеним законима.

2) У вези са пословима овлашћивања привредних субјеката и других правних лица за обављање послова оверавања мерила које по важећем закону спроводи Дирекција, Предлогом закона је предвиђено да ти послови (који ће се убудуће звати послови именовања тела за обављање послова оверавања мерила) прелазе у надлежност Министарства привреде. У Предлогу закона је, предвиђено да поред акредитације, као нови посао Дирекције који ће уједно имати позитиван утицај и на буџет јер ће се у њега уплаћивати средства од наплате услуге, и Дирекција може да проверава испуњеност услова за именовање правних лица за оверавање мерила (услове ближе прописује министар), након чега правном лицу издаје акт о оспособљености за обављање послова оверавања мерила, на одређено време, води евиденцију о издатим актима и спроводи провере оспособљености правног лица. Оваквим решењем омогућиће се да Дирекција, чији запослени располажу специфичним стручним знањима у вези са различитим врстама мерила која подлежу законској контроли (37 врста мерила), ове послове обавља стручно, самостално и ефикасно у оквиру постојећих капацитета, без потребе за образовањем Посебних радних група или учешћем екстерно ангажованих лица. Предлогом закона је предвиђено да Министарство доноси решење о именовању тела за оверавање мерила, на основу поднетог захтева правног лица, акта о акредитацији који издаје Акредитационо тело Србије или акта о оспособљености који издаје Дирекција и друге приложене документације. Овим законским решењем за поступак именовања тела за оверавање мерила су се раздвојиле надлежности између Дирекције која проверава испуњеност услова и Министарства које доноси одлуку о именовању чиме је избегнута могућност сукоба интереса који би могла имати Дирекција када би била једини учесник у одлучивању, с обзиром да у исто време може оверавати сва мерила. У циљу смањења могућности сукоба интереса Дирекције који се односи на оверавање мерила може се и напоменути да је Предлогом закона предвиђено да Министар ближе прописује услове за именовање тела за оверавање мерила, као и то да акредитација остаје као једна од могућности за доказивање испуњености услова за именовање.

Такође је предвиђено да се начин и поступак именовања за обављање послова оверавања мерила спроводи у складу са законом којим су уређени технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености.

3) У погледу услова које правна лица морају да испуне да би била именована за обављање послова оверавања мерила Предлог закона предвиђа поред акредитације као услов за именовање тела за оверавање мерила, и други начин провере испуњености услова за именовање тела за оверавање. Предлогом закона је предложено да и Дирекција проверава испуњеност наведених услова, као и да о томе издаје правном лицу акт о оспособљености

за обављање послова оверавања мерила, на одређено време, у складу са правилима подзаконским актом. Имајући у виду да запослени у министарству не располажу специфичним стручним знањима која се односе на различите врсте мерила (примера ради, знања у погледу провере испуњеност услова који се односи на опрему којом ће будуће именовано тело да оверава мерило и која се разликује од мерила до мерила), предложеним решењем омогућиће се да Дирекција у оквиру постојећих капацитета, самостално, стручно и ефикасно обавља посао провере испуњености услова.

У вези са наведеним, овим законским решењем за поступак именовања тела за оверавање мерила уводи се и друга могућност за проверу испуњености одређених услова за именовање правних лица за оверавање мерила поред акредитације, што уводи конкуренцију у том поступку односно могућност за смањивање трошкова тела за оверавање и скраћивање рокова провере.

Такође, Предлогом закона је организовање и спровођење активности у вези стицања и обнављања лиценце за обављање послова оверавања мерила предложено као нови посао Дирекције који ће уједно имати позитиван утицај и на буџет јер ће се у њега уплаћивати средства од наплате услуге, а поседовање одговарајуће лиценце особља (запослена и друга ангажована лица, процена је око 400 лица) за обављање послова оверавања мерила, у одговарајућој области за коју правно лице подноси захтев за именовање, предложено је као један од услова који правна лица морају да испуњавају да би била именована. Лиценце издаје Дирекција и о томе води евиденцију која је јавно доступна. Такође, предложено је да министар ближе уређује услове, начин и поступак прибављања, одржавања, одузимања лиценце, као и начин вођења евиденције издатих лиценци. Увођењем лиценци утиче се, с једне стране, на подизања нивоа стручне оспособљености лица која ће код именованог тела радити на пословима оверавања мерила, док се, с друге стране обезбеђује да мерила буду оверена на стручнији, квалитетнији, одговорнији и професионалнији начин, чиме се повећава поверење у тачност и резултате оверених мерила. За поступак издавања и одржавања Акта о оспособљености, као и за издавање и одржавање лиценце предвиђено је плаћање такси. Висина такси ће се обрачунати у складу са Правилником о методологији и начину утврђивања трошкова пружања јавне услуге („Службени гласник РС”, бр. 14/13, 25/13 - исправка, 99/13).

4) За разлику од важећег закона, Предлогзакон не предвиђа обавезу именованих тела за оверавање мерила да ценовнике/измене ценовника достављају Министарству, ради добијања сагласности, чиме се тим телима омогућава да на бази тржишних критеријума формирају цене услуге оверавања мерила. Непрописивањем ове обавезе за именована тела доприноси се, с једне стране, смањивању административних процедура које оптерећују привредне субјекте, док се с друге стране, омогућава скраћивање времена између добијања решења министарства о именовању за обављање послова оверавања мерила и започињања активности оверавања мерила. Будући да је Предлогом закона предвиђено да Дирекција оверава све врсте мерила која подлежу обавези оверавања, као и да услугу оверавања мерила наплаћује у складу са ценама (таксама) утврђеним у Закону о републичким административним таксама, предложеним решењем се успоставља тржишна утакмица између свих учесника који оверавају мерила.

5) Предлогом закона предложено је да оверавање мерила врше именована тела за оверавање мерила и Дирекција, као и да Дирекција оверава све врсте мерила које подлежу законској контроли, односно обавези оверавања (по важећем подзаконском акту ради се о 37 врста мерила). Будући да у укупним приходима Дирекције, највећи удео има приход од оверавања мерила,

оваквим решењем омогућиће се повећање пословних прихода Дирекције, односно повећање уплата средстава од наплате услуге у буџет, као последица повећања пословних активности остварених по основу могућности за оверавање свих врста мерила која подлежу законској контроли, и самим тим повећаном броју извршених оверавања.

Додатно, Предлогом закона је задржано решење из важећег закона по коме се подзаконским актом прописују врсте мерила која оверава само Дирекција, чиме се омогућава да одређене врсте мерила које се користе за мерења у областима које су од посебне важности за државу (акцизни производи, безбедност саобраћаја) оверава само Дирекција, која је орган управе у саставу Министарства привреде .

Такође оваквим законским решењем када су у питању мерила за која постоји мали број овлашћених тела, избегава се настајање монопола и очекује се да позитивно утиче на корисника мерила у смислу рокова и цене оверавања.

6) Предлог закона, имајући у виду да су послови одобрења типа и оверавања мерила пре свега стручне и техничке природе, у циљу ефикаснијег пословања не садржи одредбе којима Дирекција за послове одобрења типа и оверавање мерила води управни поступак у првом степену, те се из тог разлога предлаже да Дирекција издаје Сертификат о одобрењу типа и Сертификат о оверавању, односно одбија његово издавање, у складу са подзаконским актом који се односи на спровођење одобрења типа мерила и оверавање мерила као и да се обавештења о издатим и повученим исправама о одобрењу типа мерила објављују у гласилу Дирекције и јавно су доступна на интернет страници Дирекције. У овој области је извршено прецизирање и наведено је да се поступак Одобрења типа мерила односи само на нехармонизовану област.

7) Предлогом закона је предвиђено да послове оверавања мерила обављају именована тела уместо овлашћених тела, односно да наведени послови неће бити поверени послови државне управе. Овим законским решењем смањиће се административне процедуре које оптерећују привредне субјекте, а задржати квалитет и одговорност у обављању послова оверавања с обзиром да ће надзор над њиховим радом обављати министарство. Систем ће бити сличан систему оцењивања усаглашености производа који спроводе именована тела за оцењивање усаглашености производа а надзор над њиховим радом спроводи надлежно министарство и који се показао као успешан.

8) Предлогом закона се у циљу даљег унапређења метрологије у Републици Србији предлажу одредбе којима се врши даља разрада области дистрибуције времена. У том смислу Предлогом закона се дефинишу појмови „јавно доступна дистрибуција времена” и „дистрибуција времена са ограниченим приступом” и проширују послови које обавља Дирекција, те се као нови послови Дирекције предлажу: остваривање законског времена Републике Србије и вођење регистра дистрибутера законског времена. У вези са послом који је прописан важећим законом а односи се на дистрибуцију времена, Предлогом закона се врши даља разрада и прецизира се да Дирекција организује и врши дистрибуцију законског времена Републике Србије као јавну дистрибуцију и дистрибуцију са ограниченим приступом. Као нов посао Дирекције који ће допринети повећање уплата средстава од наплате услуге у буџет предлаже се дистрибуција законског времена са ограниченим приступом која је доступна правним лицима за сопствене потребе или за потребе даље дистрибуције и коју ће поред Дирекције, моћи да спроводе и друга правна лица

која имају одобрење Дирекције за даљу дистрибуцију законског времена. Министар прописује захтеве за дистрибуцију законског времена.

Циљ овог закона је да обезбеди употребу аутономног и јединственог времена на територији Републике Србије, усклађеног са временом које користе европске земље, а које је следиво до универзалног координираног времена (UTC). Аутономност временског система у РС се постиже реализацијом сопственог независног националног временског система заснованог на националном еталону времена и фреквенције и сопственом систему за дистрибуцију временског податка на територији РС, уз законске акте којима се дефинише да је законско време у РС национална реализација UTC скале, UTC(DMDM). Реализацијом независног националног временског система спречава се зависност од страних временских извора, који не гарантују непрекидност услуге, захтевану тачност и потребну заштиту.

Законска обавеза да сви субјекти у РС користе законско време обезбеђује јединствено време на целој територији РС.

Потреба за тачним временом постоји у читавом низу области, а посебно у:

- финансијама (финансијске трансакције ће се морати одвијати у складу са ESMA regulation MiFID II, RTS 36 Consultation paper, March 2015, што је неостварљиво без квалитетног система за дистрибуцију времена),
- електронском пословању (Закон о електронском документу, електронској идентификацији и услугама од поверења у електронском пословању који се доноси на основу европске EIDAS директиве 910/2014, Као услове за квалификоване електронске временске жигове, прописано је да квалификовани електронски временски жиг мора да задовољи: *да је повезан са координираним универзалним временом UTC тако да се спречава свака могућност промене података која се не може открити, да је заснован на прецизном временском извору,*
- електропривреди (синхронизација електроенергетских система и трговина струјом),
- саобраћају (регулација свих видова саобраћаја у циљу постизања веће безбедности, као и пружања квалитетних услуга корисницима),
- телекомуникацијама (синхронизација телекомуникационих система и већа тачност и поузданост у системима за обрачун),
- ИТ сектору (без тачног времена ИТ сектор не може квалитетно да функционише јер се све операције унутар уређаја и система одвијају на основу временског такта),
- службама националне одбране и безбедности (без валидног временског податка многи системи, а пре свега системи за рано откривање и елиминацију нежељених субјеката и појава не могу квалитетно да функционишу),
- метрологији,
- судској пракси (пресуде у вези са одређеном врстом прекршаја-прекорачење брзине и средње брзине не могу се доносити уколико се нема валидан податак о временском интервалу у којем је вршено мерење),
- научно истраживачком раду,
- сеизмологији,
- и другим областима и делатностима.

Доношењем закона уводи се обавеза коришћења временског податка који потиче од националног еталона времена. Тиме се одређује и експлицитно дефинише извор и давалац услуге који има обавезу да непрекидно генерише и дистрибуира временски податак ка корисницима. Предлогом новог Закона о метрологији, дефинисано је и: ко остварује законско време, ко га дистрибуира и који су субјекти обавезни да га користе путем дистрибуције временског податка са ограниченим приступом корисника.

Предложена решења утицаће на субјекте Закона тако што ће их обавезати да користе јединствено, законско време РС за које је дефинисано порекло, тачност, заштита и непрекидност испоруке временског податка. Тиме ће код корисника бити отклоњена свака сумња у погледу квалитета временског податка који користи.

На овај начин, послови код којих је временски податак од битног значаја, као и комуникација са правним и физичким лицима добијају пуну валидност и сигурност.

Предложено решење имаће позитиван утицај и на буџет јер ће се у њега уплаћивати средства од наплате услуге дистрибуције временског податка са ограниченим приступом. Потребно је да се у буџету предвиди део средстава за финансирање службе времена у оквиру Дирекције.

Решење ће позитивно утицати на грађане јер се тиме уклањају различите негативне ситуације које настају услед коришћења неадекватног временског податка.

Може се наплаћивати и вођење регистра редистрибутера законског времена (зависи од тога како се око ових питања буду усагласили Дирекција и МП, не зависи од ГВФДВ).

Дистрибуција законског времена РС као јавна дистрибуција се не наплаћује, али Дирекција нема никакве обавезе према корисницима у погледу заштите и гарантоване непрекидности испоруке временског податка.

3. Да ли су разматране могућности за решавање проблема без доношења закона.

Анализа стања у области метрологије коју је спровело Министарство привреде, посебно у делу који се односи на рад Дирекције за мере и драгоцене метале која је обухватила период од 2010. до 2016. године, као и други проблеми уочени у току примене важећег закона, указали су да је немогуће задржати *status quo* ситуацију, односно ситуацију у којој ништа не треба мењати, као и да уочене проблеме није могуће решити на други начин, осим доношењем новог закона, јер су одредбе које представљају проблем за функционисање у области метрологије управо прописане важећим Законом о метрологији.

Будући да се сва нова решења предложена овим законом односе на материју која се није могла уредити другим правним актом, а имајући у виду и обим предложених измена, доношење новог Закона о метрологији представља једину могућност.

4. Зашто је доношење закона најбољи начин за решавање проблема.

Сагледавањем проблема, који су детаљно изложени у посебној тачки ове анализе, утврђено је да није могуће задржати *status quo* ситуацију, и да је неопходно изнаћи решења којима би се пре свега ефикасније организовали и обављали послови Дирекције и тела за оверавање мерила који су стручне и техничке природе, спречио одлив високо образованог стручног кадра Дирекције, као и донекле повећала уплата средстава у буџет од наплата услуга Дирекције.

У контексту уочених проблема, оцењено је да је немогуће да се проблеми реше на други начин, осим доношењем закона.

5. На кога ће и како највероватније утицати решења у закону.

Предложена решења утицаће на:

- правна лица која подносе захтев за именовање тела за оверавање мерила, која више неће морати да буду искључиво акредитована контролна тела већ могу прибавити од Дирекције акт о оспособљености за обављање послова оверавања мерила, те се у том смислу очекује смањење трошкова које су имали на име прибављања Сертификата о акредитацији,

- правна лица која подносе захтев за именовање тела за оверавање мерила, чија ће запослена и ангажована лица која ће радити на пословима оверавања мерила бити у обавези да прибаве и одржавају лиценцу за обављање послова оверавања мерила, те ће у том смислу имати одговарајући трошак на име прибављања лиценце,

- именована тела за обављање послова оверавања мерила, тиме што неће бити у обавези да ценовнике/измене ценовника достављају Министарству привреде на сагласност, чиме се смањују административне процедуре, укида трошак на име плаћања републичке административне таксе, омогућава тржишно формирање цене услуге оверавања мерила и поспешује тржишна утакмица између тих тела,

- власнике мерила која подлежу законској обавези оверавања у прописаним роковима (осим власнике комуналних мерила), у погледу могућности да обавезу подношења мерила на периодично оверавање уговором пренесу на кориснике мерила,

- власнике комуналних мерила која подлежу законској обавези оверавања у прописаним роковима, у смислу прописивања обавезе да воде евиденцију о комуналним мерилима, чиме се постиже већа сигурност грађана у исправност и тачност тих мерила,

- кориснике мерила која подлежу законској обавези оверавања у прописаним роковима, у погледу могућности стицања обавезе подношења мерила на периодично оверавање које им уговором могу пренети власници мерила,

- Министарство привреде (надлежно министарство), које преузима надлежност за спровођење, поступка именовања тела за оверавање мерила и вршење надзора над тим телима;

- Дирекцију за мере и драгоцене метале, која као орган управе у саставу Министарства привреде у циљу ефикаснијег организовања и обављања послова одобрења типа и оверавања мерила, те послове неће водити као управни поступак у првом степену као и

- у области времена, предложена решења утицаће:

- на субјекте закона (погледати горе области на које се односи, као и законе који су обавезујући, као нпр. закон о електронском пословању, области финансија, електричне енергије, саобраћаја, итд....), тако што ће их обавезати да користе јединствено, законско време РС за које је дефисано порекло, тачност, заштита и непрекидност испоруке временског податка.

Утиче на кориснике јавне дистрибуције у смислу добијања јединственог законског времена.

Код корисника дистрибуције времена са ограниченим приступом отклониће се свака сумња у погледу квалитета временског податка који се користи, а такође, биће отклоњена и могућност манипулације временским податком са њихове стране.

Послови код којих је временски податак од битног значаја, као и комуникација са правним и физичким лицима овим добијају пуну валидност и правну сигурност.

- на дистрибутере законског времена, тако што ће их обавезати да користе јединствено, законско време РС за које је дефинисано порекло, тачност, заштита и непрекидност испоруке временског податка. Сматра се да ће они ову услугу и наплаћивати, па ће на основу тога имати и финансијску корист,

- на грађане, решење ће позитивно утицати на грађане јер се тиме уклањају различите негативне ситуације које настају услед коришћења неадекватног временског податка. У сваком случају ће им бити обезбеђена додатна сигурност и поверење у временски податак који добијају (било да је то јавна дистрибуција за приватне сврхе, било да је дистрибуција која се користи за обављање различитих делатности).

6. Какве трошкове ће примена закона изазвати грађанима и привреди, а нарочити малим и средњим предузећима.

Примена предложених решења имаће утицаја на привредне субјекте и друга правна лица која подносе захтев за утврђивање испуњености услова за обављање послова оверавања мерила, на тај начин што ће запослена и друга ангажована лица у тим субјектима бити у обавези да поседују лиценцу за обављање послова оверавања мерила. Такође, обавеза поседовања лиценце уводи се и за запослена и друга ангажована лица у привредним субјектима који су већ овлашћени за обављање послова оверавања мерила.

Висина и начин плаћања такси за послове које обавља Дирекција као орган управе у саставу министарства биће прописане Законом о републичким административним таксама. Такође, висина такси ће се обрачунати у складу са Правилником о методологији и начину утврђивања трошкова пружања јавне услуге („Службени гласник РС”, бр. 14/13, 25/13 - исправка, 99/13).

Именована тела за оверавање мерила која услед предложених законских решења изгубе статус именованог тела, неће имати трошкове у вези са издавањем акта о оспособљености од стране Дирекције и улагањем у опрему, запослени неће имати трошкове издавања и одржавања лиценце за обављање послова оверавања мерила. У погледу запослених и других ангажованих лица, послодавац их може ангажовати за рад на другим пословима у оквиру његове делатности. Напомињемо да ће именована тела, за која је предложеним законским решењем предвиђено да ће бити изузета из система именовања због немогућности оверавања појединих мерила која ће моћи да оверава само Дирекција, моћи да обављају послове оверавања тих мерила до истека важења решења о овлашћивању (именовању), односно обнављању овлашћивања (именовања), чиме ће бити у могућности да надокнаде трошкове и остваре добит.

Предлогом закона је предвиђено да важење решења о именовању тела за оверавање мерила не буду временски ограничена, односно неће се спроводити поступак обнављања решења, што ће позитивно утицати на смањење административних процедура и трошкова за привредне субјекте који обављају послове оверавања мерила.

Такође, очекује се да поступак издавање акта о оспособљености за обављање послова оверавања мерила од стране Дирекције за привредне субјекте буде повољнији у смислу краћег временског рока и трошкова, с обзиром да ће се спроводити из постојећих ресурса Дирекције без ангажовања спољних сарадника.

Примена предложених решења неће се битније одразити на носиоце националних еталона, из разлога што су ови субјекти, као акредитоване лабораторије за еталонирање, већ увели систем менаџмента квалитетом, што

представља неопходан услов за обављање послова (услуге) еталонирања мерила.

Нове делатности Дирекције неће проузроковати нове трошкове, с обзиром да ће се исте обављати из постојећих ресурса.

Утицај примене предложених решења у области времена:

Грађани и физичка и правна лица која немају обавезу коришћења дистрибуције временског податка са ограниченим приступом немају никаквих трошкова.

Субјекти који спадају у категорију оних који су у обавези да користе дистрибуцију временског податка са ограниченим приступом имају следеће трошкове (подразумевају се типични корисници, којих је највећи број, за сваку групу):

1) Набавка опреме

У случају предузећа који имају једног или до 3 корисника и обављају послове који не захтевају тачност времена бољу од 0,2 секунде, као и низак степен заштите временског податка трошкови набавке опреме се свODE на:

- рачунара,
- УПС уређаја, и
- извођење одговарајуће инсталације,
- обезбеђивање фиксне/статичке IP адресе.

Процена трошкова када се све уводи ново у распону од 95.000 до 120.000 динара.

У случају предузећа која имају више корисника и обављају послове који захтевају тачност временског податка бољу од 0,2 секунде и низак или виши степен заштите, трошкови набавке опреме се свODE на:

- два одговарајућа НТС сервера,
- два switch-а,
- два firewall-а,
- n рачунара (у зависности од њихових потреба),
- постављање одговарајућег непрекидног напајања сервера, и
- извођење одговарајуће инсталације.

Процена трошкова када се све уводи ново су у распону од 1.200.000 до 4.200.000 динара.

У случају великих предузећа и производних система који имају велики број корисника и захтевају тачност бољу од 0,2 секунде и виши или висок степен заштите, трошкови за опрему се свODE на:

- набавку минимум два одговарајућа НТС сервера,
- минимум два switch-а,
- минимум два firewall-а,
- n рачунара,
- набавку и постављање одговарајућег непрекидног напајања за сервере, и
- извођење одговарајуће инсталације.

Процена трошкова када се све уводи ново су у распону од 2.400.000 до 7.800.000 динара.

Све врсте корисника имаће трошкове:

- прикључивања на провајдера и коришћења одговарајуће врсте везе,

Трошкови се крећу од 2.400 до 145.000 динара у зависности каква је врста везе потребна (обичан интернет прикључак, VPN тунел са min AES-192 енкрипцијом или директна веза корисника, оптичко влакно или коаксијални кабл),

- постављање одговарајућих кључева код корисника и пуштање система у рад,

-редовно одржавање и унапређивање система.

Просечни трошкови за постављање кључева и пуштање у рад:

Мала предузећа до 4.800 динара + путни трошкови

Средња предузећа до 36.000 динара + путни трошкови

Велика предузећа до 36.000 динара + путни трошкови

Трошкови на годишњем нивоу редовног одржавања и унапређења рачунати су на основу просечне цене сервис часа од 3.000 динара.

Овим су обухваћени типични корисници који крећу од нуле. Већи део постојеће опреме, коју наведени корисници углавном већ поседују као: рачунари, непрекидна напајања, switch-еви, firewall-ови, може се користити, као и претплата на линију и изведена инсталација. У таквом случају цене, у делу за опрему се могу редуковати за 50% и више, у зависности од тога шта све корисник поседује.

7. Да ли су позитивне последице доношења закона такве да оправдавају трошкове које ће он створити.

За спровођење овог закона није потребно обезбедити средства из буџета Републике Србије.

Предложеним законским решењима уводи се обавеза издавања лиценце за обављање послова оверавања мерила за запослена и друга ангажована лица, како у привредним субјектима који подносе захтев за овлашћивање, тако и у привредним субјектима који су већ овлашћени за обављање послова оверавања мерила.

Увођење обавезе лиценце за обављање послова оверавања мерила, поред трошкова за издавање и евентуално одржавање лиценце, несумњиво ће допринети стручнијем и квалитетнијем обављању послова оверавања мерила, што ће допринети смањењу броја приговора и жалби које подносиоци захтева за оверавање мерила изјављују именованим телима, као и смањењу могућности за укидање именовања. Увођење обавезе поседовања лиценце утицаће и на привредне субјекте, власнике односно кориснике мерила која подлежу законској обавези оверавања у прописаним роковима, у погледу веће сигурности у исправност и тачност мерила, јер ће мерила оверавати лица чија је стручност проверена и осведочена од стране државне институције, а такође ће утицати и на потрошаче, којима ће се обезбедити додатна сигурност и поверење у резултате мерења. Додатни трошкови поседовања лиценце односиће се само на запослена и друга ангажована лица која оверавају мерила, а не и на друге запослене.

За обављање нових послова у Дирекцији ће се извршити прерасподела постојећих ресурса, што неће утицати на стварање нових трошкова.

У области времена: Већ сада постоје обавезе које оправдавају доношење закона а које се не могу избећи јер се мора поштовати европска регулатива (примери финансијске регулативе и електронско пословање). Битно је и то да ће примена овог закона допринети отварању нових радних места.

8. Да ли се законом подржава стварање нових привредних субјеката и тржишна конкуренција.

Законским решењем предвиђено је да Дирекција обавља послове оверавања свих мерила која подлежу законској контроли, што када су у питању мерила за чије оверавање постоји мали број именованих тела, позитивно утицати на кориснике мерила у смислу рокова и цене оверавања, односно подржати тржишну конкуренцију.

Такође, очекује се да поступак издавање акта о оспособљености за обављање послова оверавања мерила од стране Дирекције за привредне субјекте буде повољнији у смислу краћег временског рока и трошкова, с обзиром да ће се спроводити из постојећих ресурса Дирекције без ангажовања спољних сарадника. Скраћивањем временског рока трајања поступка именовања и смањење трошкова поступка може утицати на повећање броја именованих тела за оверавање, што ће такође повећати тржишну конкуренцију.

Значајан утицај на тржиште и конкуренцију имаће и предложено решење по коме именована) тела за оверавање мерила, неће имати обавезу да ценовнике и измене ценовника (у којима је утврђена цена услуге оверавања мерила) достављају Министарству на сагласност, већ ће цене услуга оверавања бити слободно формиране.

Предложеним решењем по коме ће поред Дирекције, дистрибуцију законског времена са ограниченим приступом моћи да врше привредни субјекти и друга правна лица која имају одобрење Дирекције за такву дистрибуцију, омогућава се увођење нових привредних субјеката.

Пошто у појединим областима има велики број потенцијалних корисника отвара се место да и други правни и физички субјекти се укључе у овај посао. Може се очекивати се да ће се тиме створити и тржишна конкуренција међу њима.

9. Да ли су све заинтересоване стране имале прилике да се изјасне о закону

Имајући у виду значај питања која уређује овај закон, министар је решењем формирао Посебну радну групу која је припремила текст Нацрта закона о метрологији, а коју чине представници Министарства привреде, Дирекције за мере и драгоцене метале, Привредне коморе Србије – Групација за метрологију, Министарства одбране, АМСС – Центар за моторна возила д.о.о. Београд, Министарства трговине, туризма и телекомуникација – Сектор тржишне инспекције, као и Министарства здравља.

Такође, у периоду од 20. августа до 10. септембра 2018. године је спроведена јавна расправа о Нацрту закона. У том периоду, текст Нацрта закона био је постављен на интернет страници Министарства привреде и Дирекције за мере и драгоцене метале, као и на порталу е-управе, чиме се омогућило јавности да примедбе, предлоге и сугестије на текст Нацрта закона достави Министарству путем поште или електронским путем. Све заинтересоване стране имале су прилику да изнесу своје примедбе, предлоге и сугестије у оквиру спровођења јавне расправе која је у форми округлог стола организована у следећим градовима, и то: Новом Саду дана 4. септембра 2018. године, у трајању од 11,00 до 13,00 часова, у просторијама Регионалне привредне коморе Јужнобачког управног округа, Народног фронта 10, 21000 Нови Сад; Крагујевцу, дана 5. септембра 2018. године, у трајању од 11,00 до 13,00 часова, у просторијама Регионалне привредне коморе Шумадијског и Поморавског управног округа, др Зорана Ђинђића 10/IV, и Београду, дана 7. септембра 2018. године, у трајању од 10,00 до 13,00 часова, у просторијама Привредне коморе Србије, ул. Ресавска број 13-15.

I. Примедбе начелног карактера на текст Нацрта закона:

- да Нацрт Закона, пре него што је покренута јавна расправа, није био на разматрању нити расправи на Метролошком савету, што је, како се у примедби наводи, кршење захтева из тачке 2. подтачка 2) Одлуке о оснивању метролошког савета („Службени гласник РС”, број 7/18), а тиме и кршење захтева из члана 15. став 2. подтачка 2) важећег Закона о метрологији („Службени гласник РС”, број 15/16), где Влада оснива Метролошки савет да

„даје стручна мишљења у погледу развоја метролошког система Републике Србије – У вези са овом примедбом Министарство привреде сматра да нема кршења захтева наведене одлуке нити важећег Закона о метрологији, из разлога што у складу са тачком 2. подтач. 1) и 2) Одлуке о оснивању Метролошког савета, Метролошки савет се образује ради давања стручних мишљења у погледу развоја метролошког система Републике Србије и предлаже научне и образовне активности у области метрологије. Сам текст Нацрта закона није разматран на Метролошком савету, али је је у почетној фази припреме Нацрта питање статуса Агенције било тема разматрања на 2. састанку Савета, на ком су присутни чланови савета изнели своје ставове и мишљења о овом питању. Осим тога, свим члановима савета достављен је текст Нацрта закона и обавештени су о спровођењу јавне расправе;

- да Нацрт Закона не уважава основне препоруке из Међународног документа Међународне организације за законску метрологију OIML D1 (2012) - Considerations for a Law on metrology, из већине од 36 Елемената, колико се у OIML D1 налази, што представља непоштовање Конвенције о оснивању OIML организације, којој је СФРЈ била један од оснивача и члан, а Република Србија наследник - Ова примедба није образложена нити се наводи који од елемената документа D1 се не уважава, па се не може прихватити, зато што у погледу поштовања документа Међународне организације за законску метрологију OIML D1 (2012), Нацрт закона наставља праксу успостављену важећим законом из 2016. године;

- да Нацрт Закона заобилази међународне/европске стандарде, у којима су документовани захтеви за непристрасно и објективно доказивање стручности и компетенције за техничка, а тиме и метролошка испитивања/контролисања (нпр. ISO/IEC 17020 и ISO/IEC 17025), односно да Нацрт не укључује све националне институције Инфраструктуре квалитета, нпр. АТС. У складу са Законом о акредитацији („Службени гласник РС”, број 73/10), акредитација није обавезна, али се у одређеним областима узима у обзир (оцењивање усаглашености мерила – које се врши у складу са Законом о техничким захтевима за производе и оцењивању усаглашености („Службени гласник РС”, број 36/09), као и када су у питању именовани носиоци националних еталона). Ипак, узимајући у обзир и друге сугестије у вези са овим питањем, Министарство привреде ће унети одговарајуће измене у Нацрт закона тако да ће се акредитација тела за оверавање мерила узети у обзир приликом оцене испуњености услова за именовање тела за оверавање мерила, равноправно са актом о оспособљености који ће издавати Дирекција;

- општи коментар на Нацрт закона, да постоји могућност да се применом оваквих одредби Закона, метролошки систем Републике Србије доведе до загушења, односно до дисконтинуитета, јер се Дирекцији даје искључиви задатак оверавања мерила и поставља се питање капацитета Дирекције – Примедба се не може прихватити, Нацртом закона предвиђено је да поред Дирекције, оверавање мерила спроводе и именована тела за оверавање мерила (садашња овлашћена тела);

- да се положај Дирекције у оквиру државне управе промени, односно врати на Завод. Усвајањем овог предлога било би немогуће постићи циљеве који се желе постићи променом статуса Дирекције;

II. Ниже су изложене примедбе, предлози и сугестије, као и захтеви за појашњењем појединих чланова Нацрта закона, и то:

- да се у вези са мерилима која су субјект законске метрологије (између осталих и мерила која се користе у заштите здравља и заштити животне средине) предвиди ближа дефиниција ових мерила, имајући у виду метролошке потребе корисника оваквих мерења. На пример, већи део дозиметара и детектора користе се у специфицираним условима и предмет су еталонирања,

те не могу бити обухваћени законском метрологијом. Потребно је размотрити увођења захтева за еталонирање у Нацрт закона, стиче се утисак да мерила које не морају бити оверена не морају бити ни еталонирана – У вези са овим предлогом истичемо да је прецизирање појединих мерила која подлежу законској контроли предмет подзаконског акта. Подзаконским актом је могуће решити овај проблем да се оверавање врши тако да се за одређене дозиметре и детекторе користе резултати еталонирања;

- да се у члану 5. Нацрта закона дода дефиниција „државног жига“ за оверавање мерила – Предлог се не може прихватити, јер Нацрт закона следи праксу претходних закона о метрологији који не дефинишу појам државног жига;

- да именовани носиоци националних еталона буду преименовани у „именоване институте“ или „именоване метролошке институте“, с обзиром да је међународно препознат назив за именоване носиоце националних еталона – Designated Institutes – Предлог није прихваћен из разлога што именовани носиоци националних еталона могу бити органи државне управе, односно друга правна лица. Нацртом закона је избегнут термин „институт“, како би се избегло повезивање са правним статусом именованих носилаца националних еталона;

- да Нацрт закона у члану 10. став 1. тачка 11) и члану 13. став 1. предвиђа да Дирекција проверава испуњеност услова за обављање послова оверавања, уместо Акредитационог тела Србије, чије је то надлежност. Овде долази до дуплирања и преклапања послова две различите организације, за чим нема потребе, а посебно имајући у виду њихове капацитете - Примедба се не може прихватити, јер се управо Нацртом Закона предвиђа надлежност Дирекције за проверу испуњености одређених услова, односно не долази до дуплирања послова. Међутим, имајући у виду примедбе приспеле у току спровођења јавне расправе, размотриће се измена у Нацрту закона тако да се омогући и други начин провере испуњености услова (нпр. акредитација);

- да се из Нацрта закона избрише обавеза лиценцирања запослених, а што је предвиђено чл. 10. тачка 24), чл. 12. тачка 2), чл. 14, чл. 60. и чл. 61 - Примедба се не може прихватити, јер је и важећим законом прописана обавеза полагања стручног испита за запослене који обављају послове оверавања мерила;

- да се Дирекција овласти да издаје и Акт о оспособљености и решење о именовану, како би се избегло дуплирање послова и продужавање процеса и времена из разлога што Дирекција издаје Акт о оспособљености, а министарство доноси решење о именовану, на основу издатог акта - Примедба се не може прихватити, јер овакво решење има за циљ разграничење послова које се односе на именовање тела за оверавање мерила тако што Дирекција проверава испуњеност одређених услова а Министарство доноси одлуку о именовану. Као што је већ наведено, један од разлога за разграничења послова именованга за оверавање мерила је смањење потенцијалног сукоба интереса у Дирекцији према телима за оверавање;

- захтев за појашњењем везе између ИТ за оверавање мерила и лиценци за физичка лица. Да ли ће то бити ближе дефинисано подзаконским актима и на који начин ће бити доказани услови за стицање лиценце - Поседовање лиценце особља за оверавање мерила један је од услова за именовање и њиме се доказује оспособљеност и стручност кадра. Биће ближе уређено подзаконским актом;

- захтев за појашњењем, из Нацрта закона није јасно да ли именована тела морају да поседују акредитацију? - Нацрт закона предвиђа надлежност Агенције за проверу испуњености одређених услова. Међутим, имајући у виду примедбе приспеле у току спровођења јавне расправе, омогућиће се и други начин провере испуњености услова (нпр. акредитација);

- да се дода нови став и прецизира шта се дешава са мерилима којима је истекло типско одобрење, односно за мерила којима је истекло типско

одобрење, а није издато ново или продужено старо на захтев произвођача или заступника може бити оверено уколико је мерило усаглашено са прописаним захтевима - У члану 11. важећег Правилника о начину и условима оверавања мерила („ Службени гласник РС”, број 7/18), наведено је да се мерила за која је истекао рок важења уверења о одобрењу типа мерила, а која се налазе у употреби, оверавају уколико испуњавају прописане захтеве;

III. Примедбе и предлози који ће бити још једном размотрени на Посебној радној групи за израду Нацрта закона о метрологији: 1) да се дефиниција Националног метролошког института допуни речима: „Именовани носилац националних еталона или именовани метролошки институт је институција именована да развија и одржава националне еталоне једне или више величина који се не развијају и не одржавају у Националном метролошком институту, или да се у посебној тачки овог члана дефинише „Именовани носилац националних еталона или именовани метролошки институт”; 2) да се дефиниција комуналног мерила брише из Нацрта закона јер појам није адекватно објашњен, односно значење појма комунално мерило усагласити са Welmес 11.3 и другим водичима серије 11, (мерила која користе јавна предузећа: водомери, гасомери, бројила електричне енергије и мерила топлотне енергије) и са Правилником о мерилима (оних мерила која се користе у функцији заштите јавног интереса); 3) да се значење појма законска метролошка контрола усагласи са Правилником о мерилима (оних мерила која се користе у функцији заштите јавног интереса); 4) да се члан 13. став 3. Нацрта закона допуни динамиком која се планира за редовне провере оспособљености које спроводи Дирекција; 5) да се у члану 16. став 1. тачка 2) изузму речи: „и Дирекцију”, јер је именовање тела за оверавање у надлежности Министарства, а не Дирекције, па нема разлога да се обавештава и Дирекција; 6) да се у вези са евиденцијама коју воде именована тела за оверавање мерила и које садрже и податак о месту употребе мерила, размотре 2 примедбе, и то: 1. - именовано тело за оверавање мерила немогуће је да зна где ће га корисник – власник мерила уградити или га у току коришћења више пута премештати. Вероватно се тражи као по претходном Закону: место-локација на којој се врши оверавање мерила, а не место употребе? 2. - није примењиво за све врсте мерила (мерила која користе јавна предузећа), па се предлаже да се у чл. 17. тачка 5) Нацрта закона, после речи: „месту употребе мерила”, додају речи: „по потреби”; 7) да се у члану 28. (Одобрење типа мерила) у ставу 7. прецизира „лице које је извршило преправку мерила” у смислу да ли је у питању физичко/правно лице које је произвођач или овлашћени заступник произвођача. Такође, наведени став допунити прописивањем да захтев подноси корисник мерила ако произвођач или заступник нису више доступни на тржишту, чиме би се омогућило испитивање мерила на коме је извршена преправка и у тим случајевима; 8) У тексту Нацрта се, као и у постојећем Закону, употребљава термин „власник мерила”. Са аспекта мерила у комуналним делатностима, поставља се суштинско питање: ко је власник мерила, нпр. водомера? Водомер је саставни елемент прикључне везе (прикључка). Прикључна веза је саставни део јавне мреже. Комунална предузећа нису власници јавне (комуналне) мреже, већ је то држава. На који ће онда начин држава испуњавати обавезе дефинисане Нацртом нпр. чланом 32, 37. и 54? Дакле, када су у питању комунални производи и услуге, не може бити коришћен термин „власник мерила“ већ „вршилац комуналне делатности”.

На основу примедби, предлога и сугестија који су добијени у поступку јавне расправе, Посебна радна група је унела измене у Нацрт закона. Измене које су унете се односе на начине провере испуњености услова за именовање правних лица за оверавање мерила, тако што постоје два начина провере коју спроводе Дирекција или Акредитационо тело Србије, што уводи конкуренцију у

том поступку односно могућност за смањивање трошкова тела за оверавање и скраћивање рокова провере.

Посебна радна група је сачинила коначну верзију Нацрта закона која је упућена на мишљење органима државне управе са чијим делокругом рада је повезано питање на које се Нацрт закона односи.

10. Које ће се мере током примене закона предузети да би се постигло оно што се законом предвиђа.

Министарство и Дирекција предузимаће све потребне мере за спровођење Закона о метрологији.

У погледу *регулаторних мера*, у прелазним и завршним одредбама Предлога закона о метрологији предвиђено је доношење подзаконских аката, и то:

Подзаконски акти које доноси Влада:

1) Уредба о законским мерним јединицама, њиховим називима, ознакама, као и начину њихове употребе (није прописан рок за доношење овог подзаконског акта из разлога што се том уредбом преноси у правни систем Републике Србије европски пропис);

2) Одлука о оснивању Метролошког савета (рок за доношење је годину дана од дана ступања на снагу овог закона).

Подзаконски акти које доноси министар надлежан за послове метрологије:

1) Правилник којим се ближе уређује начин провере испуњености услова за именовање правних лица за обављање послова оверавања мерила (рок за доношење је најкасније годину дана од дана ступања на снагу овог закона);

2) Правилник којим се ближе уређује начин провере испуњености услова за издавање акрта о оспособљености и начин провере оспособљености за обављање послова оверавања мерила, као и период редовних провера (рок за доношење је најкасније годину дана од дана ступања на снагу овог закона);

3) Правилник којим се ближе уређује начин провере испуњености услова за прибављање и одржавање лиценце за обављање послова оверавања мерила (рок за доношење је најкасније 90 дана од дана ступања на снагу овог закона);

4) Правилник којим се ближе уређују услови и начин провере испуњености услова за признавање националних еталона за поједине величине и именовање носиоца националног еталона, услови и начин коришћења националног еталона, као и садржај одлуке о проглашењу националног еталона и именовању носиоца националног еталона (рок за доношење је најкасније годину дана од дана ступања на снагу овог закона);

5) Правилник којим се ближе уређују услови које правна лица и предузетници морају да испуњавају у погледу стручне оспособљености запослених лица и поседовања одговарајуће опреме за даљу дистрибуцију законског времена, као и образац захтева за дистрибуцију законског времена са ограниченим приступом (рок за доношење је најкасније годину дана од дана ступања на снагу овог закона);

6) Правилник којим се ближе прописују врсте мерила која подлежу законској контроли, односно за која је прописано спровођење поступка оцењивања усаглашености и одобрења типа мерила, оверавање мерила, временски интервали периодичног оверавања тих мерила, као и врсте мерила чије оверавање обавља Дирекција, односно именована тела за оверавање мерила (рок за доношење је најкасније годину дана од дана ступања на снагу овог закона);

7) Правилници којима се за мерила која подлежу законској контроли ближе прописују захтеви које мора да испуњава мерило које се испоручује на тржишту, односно ставља у употребу, поступци оцењивања усаглашености, исправе о усаглашености, документација која прати мерило приликом испоруке на тржишту, односно стављања у употребу, натписи, ознаке и жигови на мерилима, као и други захтеви у погледу својстава мерила (рок за доношење ових аката није прописан у Предлогу закона из разлога што се исти доносе у зависности од потребе усклађивања регулативе у односној материји са стањем развоја технике и технологије);

8) Списак српских стандарда, односно нормативних докумената који се доносе на основу правилника којима се за поједина мерила која подлежу законској контроли ближе прописују захтеви које мора да испуњава мерило које се испоручује на тржишту, односно ставља у употребу, поступци оцењивања усаглашености, исправе о усаглашености, документација која прати мерило приликом испоруке на тржишту, односно стављања у употребу, натписи, ознаке и жигови на мерилима, као и други захтеви у погледу својстава мерила и који се објављују у „Службеном гласнику Републике Србије” (спискови стандарда, односно нормативних докумената доносе се у зависности од њиховог објављивања у „Службеном гласилу Европске уније” и из тог разлога у Предлогу закона није прописан рок за њихово доношење);

9) Правилник којим се ближе уређују услови и начин одобрења типа мерила, техничка документација коју је потребно приложити, број мерила истог типа који треба доставити, садржај и начин чувања извештаја о спроведеним испитивањима, садржај сертификата о одобрењу типа, начин означавања одобреног типа мерила, начин чувања техничке документације и испитаних мерила, поступање по примедбама подносиоца захтева, као и услови и начин измене и допуне, односно повлачења издатог сертификата о одобрењу типа мерила (рок за доношење је најкасније годину дана од дана ступања на снагу овог закона);

10) Правилник којим се ближе уређује начин и услови оверавања мерила, начин, услови и рокови чувања потребне документације, као и садржина записника о оверавању мерила (рок за доношење је најкасније годину дана од дана ступања на снагу овог закона);

11) Правилници којима се за поједина мерила прописују захтеви за мерила током века употребе, оверавање мерила током века употребе, методе мерења, карактеристике опреме за утврђивање испуњености захтева, документација која прати мерило током века употребе, натписи, ознаке и жигови на мерилима, садржина обрасца за резултате испитивања, односно мерења, као и други захтеви у погледу својстава мерила (рок за доношење ових аката није прописан у Предлогу закона из разлога што се исти доносе у зависности од потребе усклађивања регулативе у односној материји са стањем развоја технике и технологије);

12) Правилник којим се ближе уређују врсте, облик и начин стављања жигова који се употребљавају при оверавању мерила, рок њиховог важења, садржај сертификата о оверавању мерила, као и начин чувања, евидентирања, задуживања и раздуживања жигова која користе именована тела за оверавање мерила (рок за доношење је најкасније годину дана од дана ступања на снагу овог закона);

13) Правилник којим се ближе уређује начин ванредног прегледа мерила, као и садржај и рок чувања извештаја о ванредном прегледу мерила у употреби (рок за доношење је најкасније годину дана од дана ступања на снагу овог закона);

14) Правилник којим се ближе уређује садржај и начин спровођења метролошке експертизе (рок за доношење је најкасније годину дана од дана ступања на снагу овог закона);

15) Правилник којим се ближе уређује начин и поступак испитивања претходно упакованих производа ради провере испуњености метролошких захтева, захтеви за опрему која се користи приликом мерења стварне количине претходно упакованих производа, метролошки захтеvi које морају да испуне количине претходно упакованих производа, начин означавања количина, као и дозвољена одступања стварних количина од означених називних количина (није прописан рок за доношење овог акта из разлога што се овим правилником преноси у правни систем Републике Србије европски пропис);

16) Правилник којим се прописује величина и облик знака усаглашености количине претходно упакованог производа, начин постављања тог знака, прописани поступак утврђивања испуњености метролошких захтева, као и начин и услови документовања усаглашености количине претходно упакованог производа са метролошким захтевима (није прописан рок за доношење овог акта из разлога што се овим правилником преноси у правни систем Републике Србије европски пропис);

17) Правилник којим се ближе уређују захтеви за мерне боце, допуштена одступања запремине, начин и услови одобравања ознаке произвођача, величина и облик знака усаглашености, начин провере испуњености прописаних метролошких захтева, као и натписи и ознаке на боцама као мерним посудама (није прописан рок за доношење овог акта из разлога што се овим правилником преноси у правни систем Републике Србије европски пропис).

У погледу *институционалних мера*, потребно је указати да је Предлогом закона предложено ново разграничење послова између Министарства и Дирекције, тако да ће послове именовања правних лица за обављање послова оверавања мерила, обављати Министарство. С тим у вези, у Министарству ће се прерасподелом постојећих кадровских капацитета омогућити ефикасно обављање ових послова, поготово имајући у виду да су се до 2016. године када је ступио на снагу важећи закон, поступци овлашћивања тела за обављање послова оверавања мерила спроводили у Министарству, након чега је надлежност за обављање ових послова прешла на Дирекцију.

У вези са предложеним разграничењем послова Министарства и Дирекције, Предлогом закона је предложено да надзор над радом именованих тела за оверавање мерила врши Министарство.

Такође, Дирекција, ће послове метролошког надзора и надзор над употребом законског времена у Републици Србији спроводити, преко метролошких инспектора у складу са прописима којима се уређује тржишни и инспекцијски надзор.

У погледу увођења услова за именовање тела за оверавање мерила који се односи на поседовање одговарајуће лиценце особља за обављање послова оверавања мерила, важно је истаћи да су запослена и друга ангажована лица која ће обављати послове оверавања мерила у именованом телу дужна да прибаве и одржавају лиценцу. Предвиђено је да лиценцу за обављање послова оверавања мерила у одговарајућој области издаје Дирекција, која о томе води евиденцију, као и да ће се подзаконским актом уредити услови, начин и поступак прибављања, одржавања и одузимања лиценце, као и начин вођења евиденције издатих лиценци. Такође, у прелазним и завршним одредбама Предлога закона прописано је да ће се уверења о положеном стручном испиту узети у обзир приликом поступка издавања лиценци у делу који задовољава захтеве за издавање лиценци.

У погледу *нерегулаторних мера* наставиће се мере и активности за праћење остваривања циљева преко података који ће се редовно објављивати у Извештајима о раду Дирекције.

Дирекција ће континуирано вршити неопходне измене и техничка унапређења интернет странице Дирекције, са циљем да информације и

евиденције које се на њој објављују буду прецизне и доступне заинтересованим странама.

Такође, у вези са новим пословима Дирекције који се односе на истраживање и развој у области метрологије, као и обављање издавачке делатности, Дирекција ће учествовати у међународним и домаћим истраживачким и развојним пројектима у области метрологије, а резултате пројеката објављиваће у виду стручних радова и публикација.

**ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА
СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ**

1. Овлашћени предлагач прописа: Влада
Обрађивач: Министарство привреде

2. Назив прописа
ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О МЕТРОЛОГИЈИ

DRAFT LAW ON METROLOGY

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум):

а) Одредба Споразума која се односе на нормативну саржину прописа, ПОГЛАВЉЕ 5, ЧЛАН 77. СПОРАЗУМА О СТАБИЛИЗАЦИЈИ И ПРИДРУЖИВАЊУ, КОЈИ СЕ ОДНОСИ НА ТЕХНИЧКЕ ПРОПИСЕ, СТАНДАРДИЗАЦИЈУ, МЕТРОЛОГИЈУ, АКРЕДИТАЦИЈУ И ОЦЕЊИВАЊЕ УСАГЛАШЕНОСТИ ПО КОМ СЕ РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОБАВЕЗАЛА ДА ЋЕ ПРЕДУЗЕТИ НЕОПХОДНЕ МЕРЕ КАКО БИ СЕ ПОСТЕПЕНО ПОСТИГЛА УСКЛАЂЕНОСТ СА ТЕХНИЧКИМ ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ.

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума, ЧЛАН 72. СПОРАЗУМА

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума, ИСПУЊАВА У ПОТПУНОСТИ

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума,

/

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

ГЛАВА 3. СПОСОБНОСТ ПРЕУЗИМАЊА ОБАВЕЗА ИЗ ЧЛАНСТВА У ЕУ, 3.1. СЛОБОДА КРЕТАЊА РОБА, ДЕО 3.1.1. ХОРИЗОНТАЛНА ПИТАЊА, 3.1.1.4. МЕТРОЛОГИЈА.

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима, УГОВОР О ФУНКЦИОНИСАЊУ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ, ДЕО ТРЕЋИ-ПОЛИТИКЕ И УНУТРАШЊЕ ДЕЛОВАЊЕ УНИЈЕ; НАСЛОВ II. - СЛОБОДАН ПРОТОК РОБЕ, ЧЛ. 34. И 35, СА КОЈИМА ЈЕ ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О МЕТРОЛОГИЈИ ПОТПУНО УСКЛАЂЕН.

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

/

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима, /

- г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност, /
 д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније.
 /

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

НЕ ПОСТОЈИ ОДГОВАРАЈУЋИ ПРОПИС ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ СА КОЈИМ ЈЕ ПОТРЕБНО ОБЕЗБЕДИТИ УСКЛАЂЕНОСТ ПРЕДЛОГА ЗАКОНА О МЕТРОЛОГИЈИ.

ПРИ ИЗРАДИ ПРЕДЛОГА ЗАКОНА УЗЕТЕ СУ У ОБЗИР ПРЕПОРУКЕ МЕЂУНАРОДНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗА ЗАКОНСКУ МЕТРОЛОГИЈУ (OIML) У КОЈИМА СУ ДЕФИНИСАНИ ЕЛЕМЕНТИ ЗА ИЗРАДУ ЗАКОНА О МЕТРОЛОГИЈИ ДРЖАВА ЧЛАНИЦА ОРГАНИЗАЦИЈЕ.

ОВИМ ЗАКОНОМ СЕ СТВАРА ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ПРЕУЗИМАЊЕ УРЕДБИ И ДИРЕКТИВА ЕУ У ОБЛАСТИМА КОЈИМА СЕ РЕГУЛИШУ ЗАХТЕВИ ЗА МЕРНЕ ЈЕДИНИЦЕ, КАО И ЗАХТЕВИ ЗА МЕРИЛА И ПРЕТХОДНО УПАКОВАНЕ ПРОИЗВОДЕ.

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

ДА

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

НЕ

8. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О МЕТРОЛОГИЈИ НИЈЕ БИО ПРЕДМЕТ КОНСУЛТАЦИЈА СА ЕК, ЈЕР СЕ ЊИМЕ НЕ ВРШИ УСКЛАЂИВАЊЕ СА ПРОПИСИМА ЕУ.